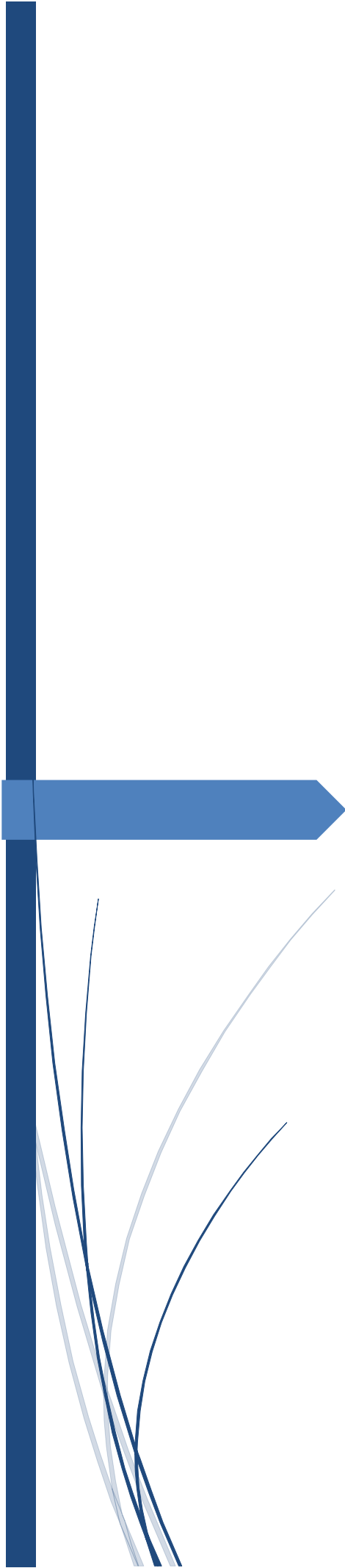

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES
MINISTRIJA

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS 2013. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2014

Godātais lasītāj!

Nododam Jūsu vērtējumam Izglītības un zinātnes ministrijas pārskatu par darbību 2013. gadā. Tajā ietverta informācija par ministrijas darbības virzieniem un aizvadītajā gadā paveikto, kā arī uzdevumi nākamajam pārskata periodam. Ceram, ka tas Jums sniegs izsmelšu informāciju par ministrijas padarīto, īstenojot Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta Valdības rīcības plānā iecerēto, un ļaus izvērtēt gan mūsu sasniegtos mērķus, gan apzināt turpmāk plānotos pasākumus un veicamos darbus.

2013. gada nozīmīgākie uzdevumi vispārējās izglītības jomā bija saistīti ar valsts pārbaudījumu sistēmas pilnveidi, vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizāciju, iekļaujošās izglītības sistēmas tālāku attīstību, izglītības pakalpojumu finansēšanas sistēmas pilnveidi un efektīva skolu tīklu attīstību Latvijas reģionos.

Stiprinot profesionālās izglītības pieejamību, prestižu un pievilcību, turpinājās spēcīgu, kvalitatīvu, darba tirgus prasībām atbilstošu profesionālās izglītības kompetences centra

izveide reģionos. 2013./2014. mācību gadā, sadarbojoties ar darba devējiem, veiksmīgi uzsākta darba vidē balstītu mācību īstenošana.

Viens no izaicinājumiem bija arī starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana augstākajā izglītībā un zinātnē, kur galvenās darbības tika vērstas uz studiju un zinātniskās darbības kvalitātes uzlabošanu, augstākās izglītības resursu efektīvu izmantošanu un integrāciju ar zinātni, kā arī augstākās izglītības un zinātnes internacionalizāciju. 2013. gadā ir īstenota pāreja uz jauna veida augstākās izglītības ārējās kvalitātes novērtēšanas sistēmu, ieviešot studiju virzienu akreditāciju.

Gada nogalē valdībā apstiprinātās „Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam” ir nozīmīgākais stratēģiskais dokuments, kas noteiks nozares attīstību turpmākajiem septiņiem gadiem, veidojot to par globāli konkurētspējīgu, valsts tautsaimniecības un sabiedrības vajadzībām atbilstošu nozari.

Valsts valodas politikas nozarē, stiprinot un popularizējot nacionālās vērtības, ministrija turpināja īstenot „Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005.–2014.gadam” ietvertos pasākumus, veicinot latviešu valodas kvalitatīvu apguvi un lietojumu, atbalstot un sekmējot latviešu valodas vispusīgu izpēti, attīstību un popularizēšanu.

Sporta nozarē ministrija turpināja pilnveidot nozares finansēšanas modeli, izstrādājot vienotus, skaidrus un caurskatāmus sportam piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadales kritērijus.

Jaunatnes politikas nozarē ministrijas prioritātes noteica dokumentā „Jaunatnes politikas valsts programma 2013. gadam” izvirzītie mērķi un paredzētie pasākumi, tostarp valsts atbalsta nodrošināšana jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās, jaunatnes līdzdalībai un iniciatīvām, kā arī starptautiskās sadarbības veicināšanai.

2013. gadā uzsāktās un īstenotās pārmaiņas un politikas iniciatīvas bija pamatotas un mērķtiecīgas, un daļa no tām tiek turpinātas arī

2014. gadā, kad jauni izaicinājumi ministrijai nāca līdz ar Laimdotas Straujumas Valdības deklarācijā nospraustajiem mērķiem un uzdevumiem.

Ministrijas iecerētais un 2014. gadā uzsāktais izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas jomā, akcentējot izglītības infrastruktūras un pedagogu darba samaksas sistēmas sakārtošanu, izglītības kvalitātes

attīstību un pilnveidi, valsts valodas un nacionālo vērtību stiprināšanu, īstenojot vairākos nozīmīgos politikas plānošanas dokumentos noteikto izglītības, zinātnes, tehnoloģiju attīstības, inovāciju un sporta politikas jomā ir 2014.gada svarīgākie uzdevumi. Esmu pārliecināta, ka tā būs nozīmīga investīcija nozares ilgtermiņa attīstībai.

Cieņā

Izglītības un zinātnes ministre

Ina Druviete

SATURA RĀDĪTAJS

I. PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. JURIDISKAIS STATUSS	5
1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN PRIORITĀTES	5
1.3. DARBĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI, ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS	6
1.4. MINISTRIJAS PADOTĪBAS IESTĀDES	7
II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI	9
2.1. FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS	9
2.2. DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI	10
Vispārējā izglītība	10
Profesionālā izglītība	21
Augstākā izglītība	25
Zinātne	30
Valsts valodas politika	34
Jaunatnes politika	36
Sports	38
Nozares vadība	41
Informācijas tehnoloģiju attīstība	45
Eiropas Savienības struktūrfondi un ārvalstu finanšu instrumenti	46
2.3. VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI	51
2.4. IEKŠĒJAIS AUDITS	53
III. PERSONĀLS	54
IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	56
4.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA	56
4.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	57
V. 2014.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	58

I. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk tekstā – ministrija) saskaņā ar Ministru kabineta 2003. gada 16. septembra noteikumiem Nr. 528 „Izglītības un zinātnes ministrijas nolikums” ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu Latvijas iedzīvotāju – izglītotu, veselīgu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību – ilgtspējīgu labklājību un vienotu Latvijas sabiedrību.

Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot administrēšanas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN PRIORITĀTES

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:

- izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
- vispārējās izglītības, vērtībizglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
- sporta politika un pārvalde;
- vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
- valsts valodas politika un pārvalde.

2013. gadā ministrija turpināja šādu iepriekšējā pārskata perioda prioritāšu īstenošanu:

Izmaksu efektivitātes paaugstināšana vispārējā un profesionālajā izglītībā, kvalitātes un pieejamības nodrošināšana

Vispārējās un profesionālās izglītības prioritātes 2013. gadā bija

- birokrātiskā sloga mazināšana un skolu autonomijas palielināšana;
- vispārējās izglītības, t.sk. pirmsskolas, kā arī profesionālās izglītības satura pilnveide un izglītības kvalitātes monitorings;
- iekļaujošas izglītības attīstība, veicinot sociālās atstumtības riska grupu iekļaušanos izglītības sistēmā;
- pedagogu motivācijas, atalgojuma un profesionālās kvalitātes novērtēšanas programmas izstrāde un pakāpeniska ieviešana;
- izglītības pakalpojumu finansēšanas sistēmas pilnveide;
- efektīva skolu tīklu attīstība Latvijas reģionos, nodrošinot kvalitatīvas un daudzveidīgas izglītības pieejamību.

Starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana augstākajā izglītībā un zinātnē

Atbilstoši dokumentam „Augstākās izglītības un zinātnes attīstības pasākumu plāns laikposmam no 2013. gada 20. novembra līdz 2014. gada 31. decembrim”, lai veicinātu augstākās izglītības un zinātnes starptautisko konkurētspēju, īstenoti pasākumi trīs galvenajos rīcības virzienos:

- studiju un zinātniskās darbības kvalitātes uzlabošana;
- augstākās izglītības sektora resursu efektīva izmantošana un integrācija ar zinātni;
- augstākās izglītības un zinātnes internacionalizācija.

Nacionālo vērtību stiprināšana un popularizēšana

Valsts valodas politikas nozarē ministrija turpināja īstenot „Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005. - 2014.gadam” ietvertos pasākumus, veicinot latviešu valodas kvalitatīvu apguvi un lietojumu, atbalstot un sekmējot latviešu valodas vispusīgu izpēti, latviešu valodas attīstību un popularizēšanu:

- nodrošināja latviešu valodas apguves un pilnveides iespējas diasporā;
- sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru īstenoja savlaicīgu valsts valodas prasmes pārbaudi pretendentiem.

Sporta nozarē ministrija turpināja

- pilnveidot sporta nozares finansēšanas modeli, izstrādājot vienotus, skaidrus un caurskatāmus sportam piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadales kritērijus, kā arī alternatīvus risinājumus finanšu palielinājumam sportam, tajā skaitā izmantojot fiskālās un nodokļu politikas instrumentus;
- izstrādāt valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepciju, nosakot arī kritērijus valsts budžeta finansējuma piešķiršanai projektu īstenotājiem.

Jaunatnes politikas nozarē ministrija turpināja

- dokumentā „Jaunatnes politikas valsts programma 2013. gadam” paredzēto pasākumu īstenošanu;
- attīstīt jaunatnes politikas koordinēšanu valsts un reģionālajā līmenī un nodrošināt nepieciešamo atbalstu jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām pusēm, sekmēt darbā ar jaunatni iesaistīto personu kvalifikāciju, sadarbību un pieredzes apmaiņu, tajā skaitā starptautiskā mērogā;
- veidot strukturētu dialogu ar jaunatni, veicinot jauniešu aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, tajā skaitā iesaisti brīvprātīgā darba aktivitātēs;
- attīstīt jaunatnes pētniecību, izstrādājot jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanas indeksu, kā arī ekonometriski novērtējot darbu ar jaunatni ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātes sekmēšanā; turpināt informatīvo kampaņu par brīvā laika pavadīšanas iespējām jauniešiem ārpus izglītības iestādēm.

1.3. DARBĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI, ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS

Ministrijas valsts pamatbudžeta faktiskie izdevumi 2013.gadā bija 452,2 miljoni latu.

Ministrija nodrošina šādu valsts pamatbudžeta virzienu administrēšanu:

1) 22,5% – caurviju pasākumiem izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējai vadībai, lai nodrošinātu vienotu, skaidru un efektīvu pārvaldību izglītības, zinātnes, sporta un valsts valodas nozarēm, tajā skaitā veidot rīcībpolitiku un organizēt tās izpildi (1,15%), kā arī īstenot vairākas ministrijas atbildībā esošās nozares ietekmējošas politikas iniciatīvas, izmantojot dažādus ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus (1,15%);

2) 51,8% – pasākumiem¹ vispārējās izglītības, vērtībuzglītības un interešu izglītības politikai, lai veidotu un īstenotu valsts politiku pirmsskolas izglītībā, vispārējā pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā, tajā skaitā mazākumtautību izglītībā, un vispārējās izglītības īpašajos veidos – speciālajā izglītībā, sociālās un pedagoģiskās korekcijas izglītībā, kā arī, lai organizētu ministrijas padotībā esošo sociālās korekcijas izglītības iestāžu un speciālās izglītības internātpamatskolu darbu un sadarbībā ar izglītības iestāžu dibinātājiem nodrošinātu pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības, vispārējās

¹ 01.00.00 programma „Vispārējā izglītība”; 10.00.00 programma „Dotācijas brīvpusdienu nodrošināšanai 1.klases izglītojamiem”, VB 62.00.00 programma „Mērķdotācijas republikas pilsētu un rajonu pašvaldībām”.

vidējās izglītības un interešu izglītības iestāžu darbu, tajā skaitā ieviestu jaunu 12.00.00 programmu „Finansējums asistentu pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai”;

3) 9,4% – profesionālās izglītības un tālākizglītības kvalitātes un pārvaldes pasākumiem, lai nodrošinātu valsts politikas veidošanu un īstenošanu profesionālajā izglītībā un tālākizglītībā, veicinot profesionālās izglītības prestiža veidošanu, nodrošinot izglītības pieejamību un kvalitāti, tajā skaitā organizējot ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu darbu;

4) 11,7% – augstākās izglītības un zinātniskās darbības kvalitātes un pārvaldes pasākumiem², lai nodrošinātu augstākās izglītības studiju programmu kvalitāti, konkurētspēju un attīstību kopējā Eiropas augstākās izglītības telpā, sekmētu augstākās izglītības pieejamību visiem Latvijas iedzīvotājiem, veicinātu augsti kvalificētu speciālistu pieaugumu valstī, nodrošinot studiju un studējošo kreditēšanas sistēmas darbību, sekmējot zināšanu sabiedrības un zināšanu ekonomikas izveidošanos Latvijā, un veidotu zinātni un tehnoloģijas kā pilsoniskās sabiedrības, ekonomikas un kultūras ilgtermiņa attīstības pamatu, nodrošinot zināšanu ekonomikas īstenošanu un ilgtspējīgu tās izaugsmi;

5) 3,7% – sporta politikas un pārvaldes pasākumiem³, lai veidotu un īstenotu valsts sporta politiku veselīgas, fiziski un garīgi attīstītas personības veidošanai;

6) 0,6% – vienotas valsts jaunatnes politikas pasākumiem⁴, lai veicinātu jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto institūciju sadarbību un darbības saskaņotību jaunatnes politikas nozarē valsts mērogā, nodrošinātu pašvaldību darbu ar jaunatni plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas metodisko vadību, koordinētu un organizētu darbā ar jaunatni iesaistīto personu apmācību un pieredzes apmaiņu, attīstītu starptautisko sadarbību jaunatnes politikas nozarē, kā arī veicinātu informācijas par jauniešu tiesībām, pienākumiem, iespējām un atbildību pieejamību jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām;

7) 0,2% – valsts valodas politikas un pārvaldes pasākumiem⁵, lai veidotu un īstenotu valsts valodas politiku, nostiprinātu latviešu valodas statusu un nodrošinātu ilgtspējīgu valodas attīstību;

8) 0,1% – 99.00.00 programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” izslēgšanai.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBAS IESTĀDES

Nozares funkciju kvalitatīvāku un efektīvāku īstenošanu nodrošināja ministrijas padotības iestādes un 34 profesionālās izglītības iestādes.

Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD) ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. IKVD reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija (SZA) ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura īsteno studentu kreditēšanas politiku valstī, nodrošina studiju kreditēšanu no valsts budžeta līdzekļiem, koordinē un administrē studiju un studējošo kreditēšanu.

² 03.00.00 programma „Augstākā izglītība”; 11.00.00 programma „Augstākās izglītības padome”; 05.00.00 programma „Zinātne”.

³ 09.00.00 programma „Sports”.

⁴ 06.05.00 apakšprogramma „Jaunatnes politikas valsts programma”, 70.09.00 apakšprogramma „Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā” 2007.-2013. gadam” un 70.10.00 apakšprogramma „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”.

⁵ 04.00.00 programma „Valsts valodas politika un pārvalde”.

Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura īsteno sadarbības iestādes funkcijas Eiropas Savienības (ES) fondu administrēšanā 2007. – 2013. gada plānošanas periodā, ES Mūžizglītības programmas 2007. – 2013. gadam⁶ īstenošanu Latvijā, Latvijas līdzdalību Eiropas Komisijas informācijas un konsultāciju tīklā *Euroguidance* un izglītības sistēmu un politikas informācijas apkopošanas, uzraudzības, apstrādes un aprītes tīklā *Eurydice*, karjeras attīstības atbalsta sistēmā iesaistīto institūciju sadarbību, veic Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta grantu shēmu „Akadēmiskie pētījumi” un „Stipendiju grantu shēma” apsaimniekošanu; sekmē izglītības un tālākizglītības attīstību valstī.

Valsts izglītības satura centrs (VISC) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura nodrošina mācību satura izstrādi vispārējā un profesionālajā izglītībā un pārbauga tā īstenošanu, nodrošina mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. VISC nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra (LVA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā „Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005. – 2014. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (JSPA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

„Latvijas Sporta muzejs” ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kura veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

⁶ Sektorālās programmas: *Comenius* – vispārējai izglītībai, *Erasmus* – augstākajai izglītībai, *Leonardo da Vinci* – arodizglītībai, *Grundtvig* – pieaugušo izglītībai; programmā ietilpst arī *caurviju programma* valodām, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un izglītības politikai, kā arī *Žana Monē* programma Eiropas integrācijas atbalstam) un *Erasmus Mundus* (2009.–2013.gads) – sadarbības un mobilitātes programmas.

II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

Ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistot dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu sniegto finansējumu.

Kopš 2008. gada, ministrijas pārziņā esošajām jomām finansējums tika samazināts par gandrīz 67%, ministrija mērķtiecīgi ir strādājusi, lai valsts budžeta finansējums ik gadu pakāpeniski palielinātos.

1. tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2012. gadā, LVL	2013. gadā	
		apstiprināts likumā, LVL	faktiskā izpilde, LVL
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	475 019 942	471 365 367	452 513 574
Dotācijas	453 992 730	448 065 208	434 994 775
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	5 019 960	5 973 634	5 099 277
Ārvalstu finanšu palīdzība	9 859 996	12 754 229	10 027 686
Izdevumi kopā	473 333 342	476 554 114	452 173 928
Uzturēšanas izdevumi kopā	418 024 603	431 503 311	413 304 112
Kārtējie izdevumi	59 442 832	62 955 922	58 443 656
Procentu izdevumi	506 007	458 369	279 752
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	35 726 958	45 761 112	39 185 338
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	274 874	671 756	643 560
Uzturēšanas izdevumu transferti	322 073 932	321 656 152	314 751 806
Izdevumi kapitālieguldījumiem	55 308 739	45 050 803	38 869 816

2. tabula

Iestāžu, kuras no valsts budžeta tiek finansētas daļēji, un no valsts budžeta nefinansēto iestāžu, kas nav valsts aģentūras, finansiālie rādītāji

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2012. gadā, LVL	Faktiskā izpilde 2013. gadā, LVL
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	138 637 167	128 406 126
Valsts budžeta transferti	95 169 585	84 306 536
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	39 812 743	38 327 298
Ārvalstu finanšu palīdzība	3 654 456	5 768 926
Izdevumi kopā	146 598 139	144 442 270
Uzturēšanas izdevumi kopā	121 546 368	115 449 113
Atalgojums	63 358 717	59 185 060
Komandējumu izdevumi	3 422 952	2 924 350
Pakalpojumi	19 184 217	20 030 006
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	11 886 785	9 622 200
Izdevumi kapitālieguldījumiem	25 051 771	28 993 157

3. tabula

**Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta iestāžu
saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums***

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2012. gadā, LVL	Faktiskā izpilde 2013. gadā, LVL
Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	203 932	256 396
Naturālā veidā saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	67 678	272 001
Izlietots – finansētie pasākumi (kopā)	323 400	425 520
tajā skaitā:		
atalgojums	51 805	36 497
komandējumi	28 434	28 203
kapitālie izdevumi	15 535	147 759
pakalpojumu apmaksa	177 485	159 283
subsīdijas un dotācijas	1 200	2 050

* 2013.gadā ziedojumus un dāvinājumus no juridiskām un fiziskām personām saņēmušas 32 iestādes.

2.2. DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Vispārējā izglītība

4. tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības nodrošināšanai

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
01.00.00 Vispārējā izglītība	14 779 886	12 703 466
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestādes	528 151	528 151
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	6 716 322	4 639 902
01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1. klases izglītojamiem	5 710 965	5 710 965
01.14.00 Mācību literatūras iegāde	1 824 448	1 824 448
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	534 530	228 334
62.00.00 Mērķdotācijas republikas pilsētu un rajonu pašvaldībām	221 423 735	221 423 735

Pirmsskolas izglītība

5. tabula

Galvenie indikatori par pirmsskolas izglītību 2011./2012. mācību gadā un 2012./2013. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2011./2012.	2012./2013.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā	90 859	93 293 (izmaiņas +2434; +2,68%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	40 483	42 084 (izmaiņas +1601; +3,95%)
Izglītības iestāžu skaits, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas	1005	1 006 (izmaiņas +1; 0,1%)
Pedagogu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs un skolās	11 159	11 552 (izmaiņas +339; +3,52%)

Lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības pieejamību, 2013. gada 17. decembrī apstiprināti Ministru kabineta (MK) noteikumi Nr. 1523 „Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programma izmaksas par bērniem no pusotra gada vecuma līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā bērna sagatavošana pamatizglītības ieguvei, bērns saņem pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja”. Tie paredz risinājumu pašvaldību pirmsskolas rindu mazināšanai un valsts atbalstu līdz 100 latiem (142 eiro) mēnesī privātiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodrošina pirmsskolas izglītības programmu apguvi vai bērnu uzraudzības pakalpojumu sniegšanu kā pilna laika pakalpojumu (astoņas stundas dienā) darba dienās. Valsts piešķirusi finansiālu atbalstu bērniem no pusotra gada vecuma, lai varētu saņemt pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja gadījumos, kad netiek nodrošināta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē. Noteikumi nodrošina finansiālu atbalstu laika posmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Atbalstu var saņemt bērni no pusotra gada līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja viņi ir reģistrēti rindā uz vietu pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē, bet vieta tajā nav piešķirta.

Lai nodrošinātu bērnu uzraudzību un viņu agrāku iekļaušanos pirmsskolas izglītības programmu apgūvē, 2013. gada 10. decembrī apstiprināti arī MK noteikumi Nr. 1462 „Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērnu no pusotra gada vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja bērns saņem pakalpojuma pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja”. Šie noteikumi nosaka pakalpojumu sniedzēja reģistrēšanas kārtību, kā arī profesionālās kvalifikācijas un drošības prasības privātiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodrošina bērnu uzraudzības pakalpojumu sniegšanu pirmsskolas rindu mazināšanas nolūkā.

Bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistra izveidi un uzturēšanu kopš 2013. gada septembra nodrošina Izglītības kvalitātes valsts dienests.

No 2013. gada septembra līdz decembrim kvalitātes dienests Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā reģistrēja 400 bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus - juridiskas un fiziskas personas.

Pamatizglītība

6. tabula

Galvenie indikatori par pamatizglītību 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā (1. – 9. klase)	168 970	169 045 (izmaiņas -75; 0,04%)
Otrgadnieku un trešgadnieku skaits pamatizglītības posmā	2 622	2 111 (izmaiņas -511; -19,5%)
Skolotāju skaits, kuri strādā pamatizglītības posmā	17 697	17 907 (izmaiņas -210; 1,2%)

Pamatizglītības pakāpē notiek sagatavošanās izglītībai vidējā pakāpē vai profesionālajai darbībai, dzīvē nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguve un vērtīborientācijas veidošanās. Pamatizglītības ieguvu sāk tajā kalendārajā gadā, kurā izglītojamajam aprit septiņi gadi. Pamatizglītības ieguve vai tās turpināšana līdz 18 gadu vecumam ir obligāta. Pamatizglītības programmas tiek īstenotas deviņu gadu laikā. Pārskata gadā ministrija sadarbībā ar pašvaldībām nodrošināja katram bērnam un jauniešiem iespēju bez maksas apgūt obligāto pamatizglītības programmu no 1. līdz 9. klasei.

Nemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes sniegto informāciju par iedzīvotāju skaitu, 2006. gadā dzimušo bērnu skaits, kuriem 2012./2013. mācību gadā bija jāsaņem 1. klasē, 2012./2013. mācību gada sākumā bija 19 126. 2011./2012. mācību gadā skolas gaitas sāka 18 648 1. klases skolēni. Nākamajos gados pirmklasnieku skaits varētu turpināt pieaugt par apmēram 3% gadā. Novērojumi liecina, ka uz 1. klasi atnāk apmēram 5% sešgadīgo bērnu un apmēram 9% astoņgadīgo bērnu. Ja vecāki vēlas, lai viņu bērni beidz skolu 18 gadu vecumā, bērns var apmeklēt 1. klasi sešu gadu vecumā, kā to pieļauj Vispārējās izglītības likums.

Vispārējās izglītības dienas izglītības programmās 2012./2013. mācību gadā mācījās 202 413 bērnu (2011./2012. mācību gadā vispārējās izglītības dienas izglītības programmās mācījās 206 440 skolēnu). Pirmklasnieku skaits 2012./2013. mācību gadā vispārējās izglītības dienas izglītības programmās bija 21 352 skolēnu (2011./2012. mācību gadā 1. klasē mācījās 19 493 skolēnu).

Valsts pamatizglītības standartu īsteno arī speciālās izglītības iestādēs, izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām piedāvājot speciālās izglītības programmas. Latvijā ir 61 pašvaldības speciālās izglītības iestāde (izņemot speciālās pirmsskolas izglītības iestādes), tajā skaitā viena speciālā sākumskola, 48 speciālās pamatskolas (no tām divas speciālās internātpamatskolas – attīstības centri un sešas internātpamatskolas – rehabilitācijas centri) un četras speciālās vidusskolas. Lai novērstu diskriminējošo praksi izglītībā atbilstoši „Reformu īstenošanas rīcības plānā vispārējā izglītībā” noteiktajiem uzdevumiem, speciālās izglītības iestādēm kopš 2012. gada septembra dota iespēja nomainīt izglītības iestādes nosaukumu, atsakoties no vārda „speciālā” lietojuma. No vārda „speciālā” lietojuma nosaukumā līdz 2013. gada decembrim ieskaitot ir atteikusies 51 speciālās izglītības iestāde, bet vārdu „speciālā” nosaukumā vēl ir saglabājusi 41 speciālās izglītības iestāde.

Pilnveidojot pamatizglītības saturu, līdz ar 2013. gada 6. augustā apstiprinātajiem MK noteikumiem Nr. 530 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem”, vispārējās izglītības saturā

uzsāktas pakāpeniskas pārmaiņas. Pamatizglītības programmu paraugos aktualizēti līdz šim praksē īstenotie pamatizglītības programmu virzieni: humanitārais un sociālais virziens; matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziens; profesionāli orientētais virziens.

Vienlaikus noteiktas lielākas patstāvības un izvēles iespējas tām izglītības iestādēm, kuras atbilstoši izvirzītajām attīstības prioritātēm un iestādes rīcībā esošajiem resursiem, saskata nepieciešamību alternatīvam mācību darba organizācijas procesam. Skolu izvēlei piedāvāti divi mācību un priekšmetu un stundu plāna varianti: līdz šim praksē izmantotais un alternatīvais.

Savukārt mazākumtautību izglītības programmas paraugā, nosakot dažādas proporcijas mācību priekšmetu apguvei latviešu valodā, ir iekļauti četru modeļu mācību priekšmetu un mācību stundu plānu paraugi, kā arī piektais modelis, kurš paredz izglītības iestādes izstrādātu mācību priekšmetu un mācību stundu plānu. Noteikumos veiktas iestrādes, lai, sākot ar 2014. gada 1. septembri, uzsāktu pirmās svešvalodas apguvi no 1. klases.

2013. gada jūlijā darbu pabeigusi ministrijā izveidotā darba grupa, kuras uzdevums bija, sadarbojoties ar Valsts prezidenta kanceleju un citām ieinteresētajām institūcijām un organizācijām, izstrādāt priekšlikumus agrākai vidējās izglītības ieguvei, tai skaitā meklējot iespējas pamatizglītības uzsākšanai no sešu gadu vecuma. Apkopotajā informācijā par esošo situāciju Latvijā un citās Eiropas valstīs uzsvērts, ka agrāka vidējās izglītības ieguve, nodrošinot visu nepieciešamo pamatizglītības programmas apguvei no sešu gadu vecuma, būtu atbalstāma un skatāma kontekstā ar ministrijas uzsāktajām un plānotajām pārmaiņām izglītībā, īpaši akcentējot reformas mācību saturā, finanšu resursu piesaistīšanu atbilstošas darba vides un mūsdienīgas mācību vides nodrošināšanā, kā arī pedagogu profesionālajā pilnveidē un atalgojuma nodrošināšanā atbilstoši darba kvalitātei. Apspriestajos risinājumos uzsvērtā arī profesionālās izglītības pievilcības stiprināšanas nozīmība.

Vispārējā vidējā izglītība

7. tabula

Galvenie indikatori par vispārējo vidējo izglītību 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.*
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē (10. –12. klasē)	43 463	40 059 (izmaiņas -3404; -7,83%)
t.sk. vakara (maiņu) un neklātienes programmās	10 137	9558 (izmaiņas -579; -5,71%)
Vidējās izglītības iestāžu skaits	389	388 (izmaiņas -1; -0,26%)

Vidusskolēnu skaits Latvijā turpinās samazināties. 2013./2014. mācību gada sākumā vidējās izglītības dienas skolās mācījās 40 059 vidusskolēni. Ņemot vērā pašreizējo izglītojamo skaitu pamatizglītības klasēs un plānu sasniegt, ka viņu izvēle turpināt vai nu vispārējo vidējo izglītību, vai profesionālo izglītību atbilst 50 : 50, var prognozēt, ka 2014./2015. mācību gadā vispārējās vidējās izglītības iestāžu izglītojamo skaits saruks par 24 procentpunktiem. Demogrāfiskie izaicinājumi prasīs arī ciešu novadu sadarbību, lai nodrošinātu jauniešiem vidējās izglītības programmu pieejamību.

Ministrija sadarbībā ar pašvaldībām ir nodrošinājusi iespēju visiem jauniešiem, kuri ir ieguvuši apliecību par pamatizglītību, bez maksas iegūt vispārējo vidējo izglītību vispārējās vidējās izglītības

iestādēs – vidusskolās (tajā skaitā ģimnāzijās un valsts ģimnāzijās), vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolās, kā arī sešās profesionālās izglītības iestādēs vispārējās vidējās izglītības izlīdzinošo programmu ietvaros.

Latvijā 2012./2013. mācību gadā vispārējo vidējo izglītību ieguvuši 70,3% jauniešu no tiem, kuri pirms trim gadiem bija iestājušies vispārējās izglītības vidusskolu 10. klasē.

2013. gada 21. maijā apstiprināti MK noteikumi Nr. 281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem”, kas atbilstoši 2012. gada 15. marta grozījumiem Izglītības likumā pirmoreiz normatīvā aktu līmenī apvieno trīs dažāda līmeņa dokumentus: valsts standartu, 25 mācību priekšmetu standartus, trīs izglītības programmu paraugus. Noteikumiem pievienotie vispārējās vidējās izglītības programmu paraugi pamatā atbilst savulaik Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādāto izglītības programmu paraugiem.

Valsts vispārējās vidējās izglītības standartam ir pievienoti trīs veidu izglītības programmu paraugi:

- vispārējās vidējās izglītības programmas paraugs vispārizglītojošā virziena, humanitārā un sociālā virziena, matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena un profesionālā virziena izglītības programmām gan klātienes, gan vakara (maiņu), gan neklātienes formā, kā arī mazākumtautību izglītības programmām;
- vispārējās vidējās izglītības tālmācības programmu paraugs gan programmām ar latviešu mācībvalodu, gan mazākumtautību izglītības programmām;
- vispārējās vidējās izglītības izlīdzinošās programmas paraugs, kur mācību ilgums ir viens gads, un kas nodrošina personām, kuras ir ieguvušas arodizglītību, iespēju iegūt vispārējo vidējo izglītību vispārizglītojošā virzienā.

Ar ministrijas pateicības rakstu apbalvoti 23 skolēni un 40 skolotāji, ar ministrijas diplomu – 287 mācību priekšmetu olimpiāžu laureāti, ar Atzinības rakstu par sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs – 149 skolēni un 144 skolotāji.

Valsts pārbaudījumu sistēmas pilnveide

Meklējot iespējas padziļināti pētīt bērna sasniegumus un to dinamiku, 2013./2014. mācību gadā 3. un 6. klasē līdzšinējo ieskašu vietā organizēti diagnosticējošie darbi. Tādējādi pārbaudes darba veids kļūst bērniem draudzīgāks, pedagogiem sniedz iespējas individuālai katra skolēna sasniegumu izpētei. 2013./2014. mācību gadā, pilnveidojot eksaminācijas norisi, nodrošināta visu svešvalodu centralizēto eksāmenu norise skolēnu pavasara brīvlaikā.

2013. gada 3. decembrī prezentēti jaunākie Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas OECD (*Organisation for Economic Cooperation and Development*) PISA (*The Programme for International Student Assessment*) 2012 rezultāti un Latvijas skolēnu mācību sasniegumi starptautiski salīdzinošā kontekstā. Pēc OECD PISA 2012. gada starptautisko mērījumu rezultātiem secināms, ka Latvijā piecpadsmitgadīgo skolēnu vidējie mācību sasniegumi matemātikā, dabaszinātnes un jēgpilnā lasītprasme ir vidēji OECD valstu un ES valstu līmenī vai nedaudz zem vidējā līmeņa.

Vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācija

Saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu, 23. panta otro daļu un Vispārējās izglītības likuma 7. panta otro daļu ministrija veic izvērtēšanas un saskaņošanas procedūru pašvaldības lēmumam dibināt, reorganizēt vai likvidēt izglītības iestādi. 2013. gadā ministrija ir saskaņojusi pašvaldību lēmumus par 14 izglītības iestāžu reorganizāciju, divu izglītības iestāžu slēgšanu un trīs pirmsskolas izglītības iestāžu dibināšanu.

Salīdzinājumā ar 2012. gadu ir samazinājies slēgto, bet palielinājies reorganizēto izglītības iestāžu skaits. Tāpat kā iepriekšējā gadā, saskaņoti pašvaldību lēmumi par jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu dibināšanu. Izglītības iestāžu reorganizācijā ir parādījusies jauna tendence – vispārējās izglītības iestādes apvienot ar profesionālās izglītības iestādēm.

8. taula

Vispārējās izglītības iestāžu skaita izmaiņas laika posmā no 2010. līdz 2013. gadam*

Lēmums par izglītības iestādi	2010.	2011.	2012.	2013.
Lēmums reorganizēt izglītības iestādi	26	20	8	14
Lēmums slēgt izglītības iestādi	10	12	8	2
Lēmums dibināt izglītības iestādi	5	7	2	3

* Vispārējās izglītības iestādes, kuru reorganizāciju, slēgšanu vai dibināšanu ir saskaņojusi ministrija.

9. tabula

2013. gadā reorganizētās, slēgtās un dibinātās vispārējās izglītības iestādes*

Nr. p.k.	Reorganizētās izglītības iestādes
1.	Liepenes pamatskola un Variešu pirmsskolas izglītības iestāde „Varavīksne” reorganizētas, apvienojot tās un izveidojot Variešu sākumskolu
2.	Beļavas pirmsskolas izglītības iestāde ”Zvaniņš” reorganizēta, pievienojot to kā filiāli K.Valdemāra pamatskolai
3.	Sidgundas pamatskola un Mālpils vidusskola reorganizētas, apvienojot tās un izveidojot Mālpils novada vidusskolu ar filiāli
4.	Pabažu pamatskola reorganizēta, pievienojot to Sējas pamatskolai
5.	Lauberes pamatskola reorganizēta, pievienojot to kā filiāli Suntažu vidusskolai
6.	Jelgavas novada Neklātienes vidusskola reorganizēta, atdalot tās struktūrvienību ”Zaļenieku konsultāciju punkts”, pievienojot to Zaļenieku Profesionālajai vidusskolai un izveidojot Zaļenieku profesionālo un vispārizglītojošo vidusskolu
7.	Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskola reorganizēta, pievienojot tai Lēdurgas sporta centru
8.	Vecbebru Profesionālā vidusskola apvienota ar Bebru internātvidusskolu, izveidojot Vecbebru Profesionālo un vispārizglītojošo internātvidusskolu
9.	Liepājas pirmsskolas izglītības iestāde „Ķipars” reorganizēta, pievienojot to Liepājas pirmsskolas izglītības iestādei „Liepiņa”
10.	Rīgas Krievu vidusskola un Rīgas Herdera vidusskola reorganizēta, tās apvienojot un izveidojot jaunu vispārējās vidējās izglītības iestādi – J.G.Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskolu
11.	Rīgas 34. pirmsskolas izglītības iestāde un Rīgas 78. pirmsskolas izglītības iestāde reorganizētas, tās apvienojot un izveidojot jaunu pirmsskolas izglītības iestādi – Rīgas pirmsskolas izglītības iestādi

	“Saulstariņi”
12.	Rīgas 91. pirmsskolas izglītības iestāde un Rīgas 1. pirmsskolas izglītības iestāde reorganizētas, tās apvienojot un izveidojot jaunu pirmsskolas izglītības iestādi – Rīgas Ziedoņdārza pirmsskola
13.	Rīgas 113. pirmsskolas izglītības iestāde un Rīgas 261. pirmsskolas izglītības iestāde reorganizētas, tās apvienojot un izveidojot jaunu pirmsskolas izglītības iestādi – Rīgas pirmsskolas izglītības iestādi „Jumis”
14.	Apguldes Profesionālā vidusskola reorganizēta, pievienojot to Dobeles Amatniecības un vispārizglītojošajai vidusskolai
	Slēgtās izglītības iestādes
1.	Cirmas pamatskola
2.	Stoļerovas pirmsskolas izglītības iestāde
	Dibinātās izglītības iestādes
1.	Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde „Pepija”
2.	Burtnieku novada pirmsskolas izglītības iestāde „Matīši”
3.	Siguldas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa”

* Vispārējās izglītības iestādes, kuru reorganizāciju, slēgšanu vai dibināšanu ir saskaņojusi ministrija.

Mācību līdzekļu finansēšana un iegāde

2013. gada 9. jūlijā pieņemti grozījumi Izglītības likumā, kuros iekļauts mācību līdzekļu paplašināts skaidrojums un noteikta valsts, pašvaldību un vecāku atbildība mācību līdzekļu iegādes finansēšanā. Ar likuma grozījumiem paplašināts termina „mācību līdzekļi” skaidrojums. Mācību literatūras definīcijā līdztekus mācību grāmatai minēta arī mācību grāmatai pielīdzinātā darba burtnīca.

2013. gada 1. septembrī stājusies spēkā Izglītības likuma norma, kas paredz, ka no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām finansē valsts un pašvaldību izglītības iestādēs valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, valsts pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības standartiem atbilstošas mācību literatūras, metodisko līdzekļu, papildu literatūras (uzziņu literatūras) un digitālo mācību līdzekļu un resursu (elektronisko izdevumu) iegādi. Pilsētu un novadu pašvaldības saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta 23. punktu ir atbildīgas par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, valsts pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības standartiem atbilstošu mācību līdzekļu – papildu literatūras, uzskates līdzekļu, didaktisko spēļu, digitālo mācību līdzekļu un resursu, izdales materiālu, mācību tehnisko līdzekļu, mācību materiālu, iekārtu un aprīkojuma iegādes finansēšanu to padotībā esošajām izglītības iestādēm.

10. tabula

Mācību literatūras iegādei piešķirtais valsts finansējums (2008. – 2013.)

Gads	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Valsts finansējums latos uz vienu skolēnu	4,12	1,19	0,69	1,88	3,43	8,16

Saskaņā ar pieņemtajiem grozījumiem Izglītības likumā 2013. gada 17. septembrī apstiprināti MK noteikumi Nr. 893 „Kārtība, kādā valsts un pašvaldības organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi izglītības iestādēm”, kuros noteikta kārtība, kādā valsts un pašvaldības organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi izglītības iestādēm, izņemot augstākās izglītības iestādes,

un konkretizēti valsts un pašvaldību pienākumi. Savukārt 2013. gada 17. septembrī apstiprinātie MK noteikumi Nr. 894 „Kārtība, kādā izvērtē un apstiprina mācību literatūras izdevuma atbilstību valsts pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartam” nosaka Valsts izglītības satura centra pienākumus un kārtību mācību literatūras izdevumu apstiprināšanā.

Iekļaujošās izglītības sistēmas attīstība

2013. gadā turpinājies pieaugt pieprasījums asistenta pakalpojumam, kurš tiek piešķirts saskaņā ar MK 2012. gada 9. oktobra noteikumiem Nr. 695 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu izglītības iestādē”. Tādējādi nodrošināta asistenta pakalpojuma pieejamība atbalsta sniegšanai izglītojamajiem ar invaliditāti, pārvietojoties izglītības iestādē, tajā skaitā starpbrīžos un pagarinātās dienas grupas laikā, ārpusstundu pasākumos, lai nokļūtu vietās, kur notiek izglītības iestādes organizētie pasākumi, kā arī atbalstu līdzdalībai šajos pasākumos, atbalstu saskarsmē un komunikācijā ar citiem izglītojamiem, pedagogiem un citām personām, atbalstu pašaprūpes veikšanai. Asistenta pakalpojumus 2013. gadā saņēma 214 izglītojamie.

11. tabula

Asistenta pakalpojumi izglītības iestādēs (2012. – 2013.)

Gads	Izglītojamie, kuriem tiek nodrošināts asistenta pakalpojums (kopā)	No kopējā skaita privātajās izglītības iestādēs	No kopējā skaita profesionālās izglītības iestādēs	No kopējā skaita pirmsskolas izglītības iestādēs (bez privātajām)
2012.	200	7 (t.sk. 2 pirmsskolas izglītības iestādēs)	1	31
2013.	214	12 (t.sk. 5 pirmsskolas izglītības iestādēs)	1	40

Pilnveidojot izglītības pakalpojumu pieejamību skolēniem ar speciālām vajadzībām, 2013. gada 21. maijā pieņemti grozījumi MK 2006. gada 4. aprīļa noteikumos Nr. 253 „Kārtība, kādā organizējama ilgstoši slimojošu izglītojamo izglītošanās ārpus izglītības iestādes” (MK noteikumi Nr. 260) paredz izglītojamajam ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem, ņemot vērā izglītojamā veselības stāvokli, mācības mājās organizēt pastāvīgi. Tādējādi mazināts administratīvais slogs un izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem nodrošināta vienreizēja veselības stāvokļa pārbaude, neveicot atkārtotu veselības stāvokļa izpēti ik pēc sešiem mēnešiem.

2013. gada 27. augustā apstiprināti grozījumi MK 2009. gada 22. decembra noteikumos Nr. 1616 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai”, kas nosaka, ka, aprēķinot mērķdotāciju pedagogu darba samaksai, atbilstoši tiek piemērots papildu koeficients 1,6 atbilstoši skolēnu (bērnu) skaitam, kas apgūst speciālās izglītības programmas speciālajās skolās, speciālās izglītības klasēs (grupās) vai ir integrēti vispārējās izglītības iestādēs. Tādējādi tiek veicināta iekļaujošās izglītības attīstība vispārējās izglītības iestādēs.

2013. gada jūnijā noslēdzies 2012. gada decembrī uzsāktais VISC īstenotais ESF projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”, kura ietvaros 50 psihologi ir

apguvuši jaunas prasmes, kā strādāt ar bērniem, kam ir funkcionālie traucējumi, izmantojot dažādus diagnostikas testus. Šis ir nozīmīgs ieguldījums, lai ieteiktu skolēniem atbilstošu izglītības programmu, kā arī noteiktu skolēnu izglītības vajadzības un izvēlētos atbalsta pasākumus, kas palīdzētu gūt panākumus izglītības procesā.

Projekta ietvaros līdztekus citiem mācību un metodiskajiem materiāliem, izstrādāta un izglītības iestādēm pieejama datorprogramma Symwriter, kas ir latviešu valodas gramatikas likumiem atbilstoša simbolu valoda.

Sociālās korekcijas izglītības programmu īstenošana

Saskaņā ar tiesas lēmumu bērniem var piemērot audzinoša rakstura piespiedu līdzekli un ievietot sociālās korekcijas izglītības iestādē, lai viņi apgūtu pamatzglītības sociālās korekcijas izglītības programmu vai speciālās pamatzglītības programmu izglītojamajiem ar garīgas attīstības traucējumiem. Nepilngadīgo ievietošanu sociālās korekcijas izglītības iestādē piemēro tiem jauniešiem, kuri ir izdarījuši Krimināllikumā paredzētus sabiedriski bīstamus nodarījumus. Saskaņā ar likumu "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem" tiesa, ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas īpašus apstākļus, var atbrīvot nepilngadīgo no soda un noteikt audzinoša rakstura piespiedu līdzekli - ievietot nepilngadīgo sociālās korekcijas izglītības iestādē. Ministrija atbild par sociālās korekcijas izglītības iestāžu darbību, bērnu un jauniešu uzņemšanu, adaptāciju un sociālo korekciju.

2013. gadā Latvijā darbojās viena ministrijas padotībā esoša sociālās korekcijas izglītības iestāde „Naukšēni” meitenēm un zēniem vecumā no 11 līdz 18 gadiem. Tā ir vispārējās izglītības iestāde, kura veic pedagoģisko darbu, nodrošinot obligātās vispārējās pamatzglītības ieguvu un pilnveidojot tās kvalitāti. Svarīgs sociālās korekcijas izglītības iestādes uzdevums ir audzēkņu veselības nostiprināšana un, ja nepieciešams, ārstēšana no alkoholisma, narkomānijas, toksikomānijas u.c. slimībām. 2013. gadā vidējais audzēkņu skaits šajā iestādē bija 26 izglītojamie.

Sociālās korekcijas izglītības iestāde "Naukšēni", īstenojot sadarbības līgumu starp Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Polijas sadarbību sociālās korekcijas un nepilngadīgo noziedzības novēršanas jautājumos, 2013. gadā Latvijā uzņēma vairāku Polijas pilsētu bērnu resocializācijas centru pārstāvjus, kuri iepazinās ar Latvijas pieredzi darbā ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem.

Atbalsta pasākumi vardarbības mazināšanai izglītības iestādēs

2013. gada 21. maijā pieņemti grozījumi MK 2009. gada 24. novembra noteikumos Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”, kuri paredz rīcības soļus gadījumos, kad skolēns apdraud savu vai citu personu veselību, drošību vai dzīvību. MK noteikumos uzsvērtā saliedētas komandas (pedagogs, atbalsta personāls, iestādes administrācija, vecāki) darba nozīme un noteiktas preventīvi veicamās darbības, lai novērstu izglītojamo agresivitāti, kas apdraud apkārtējo cilvēku drošību.

Normatīvais regulējums izstrādāts, konsultējoties ar Latvijas skolu psihologiem un balstoties uz Latvijas Skolu psihologu asociācijas 2012. gada decembrī veiktā pētījuma par skolēniem, kuriem ir agresīva uzvedība, rezultātiem. Minētajā pētījumā iekļauta vairāku valstu pieredzes izpēte (piemēram, Lietuvas, Somijas, Vācijas, Dānijas) attiecībā uz agresīvajiem bērniem, kā arī izstrādāti metodiskie ieteikumi darbā ar šiem bērniem.

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide

Lai noteiktu pedagogiem nepieciešamās izglītības un profesionālās kvalifikācijas prasības atbilstoši MK noteikumos Nr. 354 iekļautajām pedagogu profesijām un amatiem, izstrādāti MK 2013. gada 2. jūlija noteikumi Nr. 363 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides kārtību”. Noteikumi paredz atbalsta pasākumus otrās kvalifikācijas ieguvei, proti, plašākas iespējas iegūt tiesības vispārējā pamatizglītībā vai vidējā izglītībā mācīt citu mācību priekšmetu vai arī iespējas strādāt nākamajā vai iepriekšējā izglītības pakāpē tiem pedagogiem, kuri apguvuši B programmu. B programma sniedz pedagogam iespēju iegūt papildus kvalifikāciju, un programmas apguve ir pedagoga paša iniciatīva un izvēle, bet ne obligāta prasība.

2013. gada 30. decembrī noslēdzās VISC īstenotais ESF projekts „Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība”, kura mērķis bija vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana mūsdienīga mācību procesa nodrošināšanai. Projekta ietvaros izstrādātas mūsdienīgas tālākizglītības programmas, izdales materiāli, sagatavoti tālākizglītotāji un īstenoti kursi. Lai attīstītu jaunas tālākizglītības formas, izstrādātas praktiskās, radošās darbnīcas pedagogu profesionālajai pilnveidei. Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursus vispārējās pedagoģiskās, izglītības jomas, izglītības procesa vadības kompetences pilnveidojuši, IKT prasmes atjaunojuši vai pilnveidojuši, vai svešvalodas prasmi paaugstinājuši 24 979 pedagogi.

Pedagogu darba samaksas sistēmas pilnveide

2013. gadā, pamatojoties uz ministrijas, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) un arodbiedrības „Latvijas Izglītības vadītāju asociācija” (LIVA) 2012. gada 4. jūlijā parakstīto sadarbības Memorandu, izstrādāts informatīvais ziņojums „Vispārējās un profesionālās izglītības pedagogu motivācijas, atalgojuma un profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sasaistes programma, tās izstrāde un ieviešana”.

Programmas mērķis ir izveidot vispārējās un profesionālās izglītības pedagogu motivācijas, atalgojuma un profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmas sasaisti. Programmas īstenošanai tika izvirzīti šādi apakšmērķi:

- palielināt kopējo valsts budžeta finansējumu izglītības programmu īstenošanai, tādējādi radot iespēju pedagogu darba samaksas palielināšanai atbilstoši pedagogu darba rezultātu kvalitātei;
- palielināt valsts budžeta finansējumu pedagogu konkurētspējas paaugstināšanas atbalsta pasākumiem, t.sk. motivējošas un atbalstošas mācību un darba vides izveidei, iekļaujot arī sociālo atbalstu.

Rezultātā paredzēts izveidot jaunu pedagogu atalgojuma sistēmu, pakāpeniski palielinot valsts finansējumu pedagogu darba samaksai, nodrošinot kvalitatīvu izglītības procesu un paaugstinot pedagogu profesijas prestižu.

Programma veidota kā pasākumu kopums, kuru ieviešana plānota sasaistē ar reformām, paredzot papildus finansējumu. Reformas un papildus finansējuma piesaiste plānota vairākos soļos un paredzēta īstenot no 2014. līdz 2016. gadam. Soļi, kurus paredzēts īstenot, nodrošina pakāpenisku pāreju uz citu pedagogu darba laika noteikšanu un darba samaksas aprēķināšanu atbilstoši Darba likumam, kur pedagogu darba laikā ietvertas gan kontaktstundas, gan veicamie pienākumi izglītības programmas īstenošanā.

Ministrija ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu „Par pasākumiem, kas tiks veikti, lai Izglītības un zinātnes ministrija būtiski uzlabotu finanšu līdzekļu plānošanu, finanšu sistēmas sakārtošanu un budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli, aprēķinot un sadalot līdzekļus pedagogu darba samaksai

turpmāk un par izveidojušos situāciju ar trūkstošo finansējumu 2013./2014. mācību gadā pedagogu darba samaksas nodrošināšanai privātajām izglītības iestādēm” un MK sēdes protokollēmuma projektu „Par pasākumiem, kas tiks veikti, lai Izglītības un zinātnes ministrija būtiski uzlabotu finanšu līdzekļu plānošanu, finanšu sistēmas sakārtošanu un budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli, aprēķinot un sadalot līdzekļus pedagogu darba samaksai turpmāk un par izveidojušos situāciju ar trūkstošo finansējumu 2013./2014. mācību gadā pedagogu darba samaksas nodrošināšanai privātajām izglītības iestādēm”.

Ministrija ir veikusi būtiskus pasākumus mērķdotācijas un dotācijas plānošanas un sadales nodrošināšanā, iniciējot izmaiņas vairākos normatīvajos aktos. 2013. gada 1. septembrī stājušies spēkā grozījumi MK 2009. gada 22. decembra noteikumos Nr. 1616 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai” un grozījumi MK 2009. gada 28. jūlija noteikumos Nr. 836 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”.

2013. gada 17. septembrī MK pieņemti grozījumi MK 2011. gada 5. jūlija noteikumos Nr. 523 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību izglītības iestādēs, kurās īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas”.

2013. gada 22. oktobrī MK pieņemti grozījumi MK 2010. gada 31. augusta noteikumos Nr. 825 „Speciālās izglītības iestāžu, vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) un internātskolu finansēšanas kārtība”.

Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšana

Saskaņā ar 2013. gada 9. jūlija Izglītības likuma grozījumiem papildināts MK dotais deleģējums, kas nodrošina pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtību un kritēriju leģitimitāti. Likumā iestrādātā norma paredz pedagogam, kura pedagoģiskā darba stāžs nav mazāks par vienu gadu un kurš piedalās vispārējās izglītības programmu, tai skaitā vispārējās izglītības programmu pirmsskolas izglītības pakāpē, profesionālās izglītības programmu pamatizglītības vai vidējās izglītības pakāpē, profesionālās ievirzes izglītības vai interešu izglītības programmu īstenošanā, tiesības ne retāk kā reizi piecos gados saņemt pedagoga profesionālās darbības kvalitātes novērtējumu, pretendējot uz vienu no piecām pedagoga profesionālās darbības kvalitātes pakāpēm. Izglītības likuma grozījumi nosaka, ka pedagoga profesionālās darbības 1., 2. un 3. kvalitātes pakāpi piešķir izglītības iestāde, saskaņojot ar pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas izglītības iestāde, savukārt 4. kvalitātes pakāpi - pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā atrodas izglītības iestāde, saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju. Par 5. kvalitātes pakāpes piešķiršanu lēmumu izdod IZM. Minētie Izglītības likuma grozījumi stājas spēkā 2014. gada 1. septembrī.

2013. gadā ministrija turpināja pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmas pakāpeniskas ieviešanas pārraudzību. Ministrija nodrošinājusi iespēju, pretendējot uz jebkuru no piecām kvalitātes pakāpēm, iesaistīties novērtēšanas procesā tiem pedagogiem, kuri savulaik no 2009. līdz 2012. gadam ministrijas īstenotajā ESF projektā „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” nebija guvuši atbalstu.

Ministrijas apkopotā informācija liecina, ka 2013. gadā novērtēšanas procesu ar pozitīvu rezultātu pabeiguši 2 273 pedagogi, pārstāvējot gan vispārējās, t.sk. pirmsskolas izglītības iestādes, gan profesionālās izglītības iestādes, gan izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās ievirzes (mākslas un mūzikas, sporta) un interešu izglītības programmas.

12. tabula

Novērtēšanās procesu 2013. gadā ar pozitīvu rezultātu pabeigušo pedagogu skaits

1. kvalitātes pakāpe	2. kvalitātes pakāpe	3. kvalitātes pakāpe	4. kvalitātes pakāpe	5. kvalitātes pakāpe
52	289	1747	81	4

2013./2014. mācību gadā vēlmi novērtēt savas profesionālās darbības kvalitāti izteikuši 3150 pedagogi.

Izglītības iestādes padomes darbība

Līdz šim Izglītības likuma 31. pants noteica, bet Vispārējās izglītības likuma 13. pants reglamentēja izglītības iestādes padomes darbību. Šis regulējums no Vispārējās izglītības likuma ir svītrots, savukārt Izglītības likuma 31. pantā ietverts vienots izglītības padomes regulējums, kurā ir iekļauta arī Vispārējās izglītības likuma 13. pantā ietvertā regulējuma būtība.

Izglītības likuma grozījumos noteiktais regulējums paredz izglītības iestādes pašpārvaldes funkcijas paplašināšanu (piem., lemt par to, kādus individuālos mācību piederumus nodrošina izglītojamo vecāki; veicināt izglītības iestādes sadarbību ar sabiedrību; informēt par savu darbību un pieņemtajiem lēmumiem izglītības iestādes padomes darbu reglamentējošā normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā; veidot vecāku, izglītojamo interešu grupas un institūcijas, tajās iesaistot attiecīgās izglītības iestādes izglītojamos un viņu vecākus. Normatīvais regulējums paredz arī vecāku pārstāvju vairākumu izglītības iestādes padomē.

Profesionālā izglītība

13. tabula

Galvenie indikatori par profesionālo izglītību**2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā**

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās izglītības programmas	32 086	31 055 (izmaiņas - 1031; - 3,2%)
Izglītības iestādes, kas īsteno profesionālās izglītības programmas	80	81 (izmaiņas - 1; 1,25%)
Pedagogu skaits, kuri strādā profesionālās izglītības iestādēs	4 177	4 061 (izmaiņas - 116; - 2,8%)

14. tabula

Finanšu resursu izdevumi profesionālās izglītības nodrošināšanai 2013. gadā

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam ar izmaiņām (LVL)	Budžeta izpilde pārskata periodā (LVL)
02.00.00 Profesionālās izglītības mācību iestādes	43 448 261	42 688 123
02.01.00 Profesionālās izglītības programmas īstenošana	42 721 359	41 988 136
02.02.00 Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu projektu īstenošana profesionālās izglītības mācību iestādēs	567 652	551 445
02.03.00 Mērķdotācijas Mālpils novadam Mālpils profesionālās vidusskolas uzturēšanai	159 250	148 542

Pamatojoties uz MK 2010. gada 6. janvāra rīkojumu Nr. 5 „Par profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādņem 2010. – 2015. gadam”, ministrija noteikta par atbildīgo institūciju profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādņu 2010. – 2015. gadam īstenošanā, nodrošinot turpmāku profesionālās izglītības sistēmas strukturālo reformu īstenošanu, optimizējot profesionālās izglītības iestāžu skaitu un izvietojumu reģionos. 2013. gadā turpinājās profesionālās izglītības iestāžu optimizācija un diferenciacija. Ministrija 2013. gadā sadarbojās ar pašvaldībām, lai rastu visoptimālākos profesionālās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas risinājumus. Līdz 2013. gada 1. jūnijam apkopot 33 pašvaldību viedokļi par profesionālās izglītības iestāžu pārņemšanu pašvaldības padotībā. Pamatojoties uz pašvaldību sniegto viedokļu izvērtējumu, ministrija plānojsi savu rīcību, veicot profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizāciju 2013. gadā. Sagatavots un MK atbalstīts informatīvais ziņojums „Par Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu pārņemšanu pašvaldību padotībā”, kurš paredz trīs darbības virzienus:

- 1) profesionālās izglītības iestāžu ar profesionālās izglītības kompetences centra statusu turpmāka attīstība;
- 2) profesionālās izglītības iestāžu ar 300 līdz 500 izglītojamajiem, kuras nekvalificēsies profesionālās izglītības kompetences centra statusa iegūšanai, turpmāka attīstība;
- 3) nelielo (ar 300 vai mazāk izglītojamajiem) valsts profesionālās izglītības iestāžu nodošana pašvaldībām.

2013. gada 1. janvārī ministrijas padotībā bija 38 profesionālās izglītības iestādes, tajā skaitā divas izglītības iestādes, kurām ir valsts kapitālsabiedrības statuss un kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja, bet 2014. gada 1. janvārī ministrijas padotībā ir 34 profesionālās izglītības iestādes. Lai nodrošinātu ministrijas padotībā esošo izglītības iestāžu uzraudzību, ar 2013. gada 15. novembra rīkojumu Nr. 413 „Par Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo izglītības iestāžu uzraudzības komisiju” ir izveidota uzraudzības komisija, kura 2013. gada nogalē ir uzsākusi darbu, apmeklējot sešas izglītības iestādes.

Pašvaldību padotībā 2013. gada 1. septembrī ir nodotas trīs valsts profesionālās izglītības iestādes: Apguldes Profesionālā vidusskola, Zaļenieku Profesionālā vidusskola un Vecbebru Profesionālā vidusskola.

Profesionālās izglītības iestāžu nodošana pašvaldībām saistīta ar ES fondu 3.1.3.2. aktivitātes „Atbalsts vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācijai” ietvaros īstenoto projektu mērķu sasniegšanu, kur pašvaldības apņēmas pārņemt valsts profesionālās izglītības iestādes, lai veiktu pašvaldības izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu un tās ietvaros, apvienojot vairākas pašvaldības izglītības iestādes, izveidotu pašvaldības izglītības iestādi, kura īsteno vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmas.

15. tabula

Profesionālās izglītības iestāžu reorganizācija, tās nododot pašvaldību padotībā

Valsts izglītības iestāde, kas tika nodota pašvaldībai	Izglītojamo skaits izglītības iestādē 2013. gada 1. janvārī	Pašvaldība, kura pārņēma valsts izglītības iestādi pašvaldības padotībā	Valsts izglītības iestādes nodošanas pašvaldībai mērķis
Apguldes Profesionālā vidusskola	125	Dobeles novada pašvaldība	Pašvaldība sākot ar 2014. gada 1. janvārī varēja turpināt sakārtot pašvaldības izglītības iestāžu tīklu, izveidoja multifunkcionālu izglītības centru Dobeles novadā, Dobeles Amatniecības un vispārizglītojošajai vidusskolai pievienojot Apguldes Profesionālo vidusskolu.
Zaļenieku Profesionālā vidusskola	248	Jelgavas novada pašvaldība	Pašvaldība varēja apvienot Zaļenieku vidusskolu ar Zaļenieku Profesionālo vidusskolu un izveidot Zaļenieku komerciālo un amatniecības vidusskolu, kas īsteno vispārējās izglītības un profesionālās izglītības programmas. Pašvaldība turpinās sakārtot izglītības iestāžu tīklu savā administratīvajā teritorijā, 2014.gada 1.septembrī Zaļenieku komerciālajai un amatniecības vidusskolai pievienojot Jelgavas novada pamatskolu.
Vecbebru Profesionālā vidusskola	152	Kokneses novada pašvaldība	Pašvaldība varēja sakārtot izglītības iestāžu tīklu, Vecbebru Profesionālajai vidusskolai pievienojot Vecbebru internātpamatskolu un izveidojot Vecbebru amatu internātvidusskolu.

2013. gadā likvidēta Rīgas Celtniecības koledžas vidusskola, jo tā neatbilda izglītības iestādes statusam.

Aizvadītajā gadā ministrija turpināja profesionālās izglītības iestāžu diferenciaciju, piešķirot profesionālās izglītības iestādēm profesionālās izglītības kompetences centra (PIKC) statusu.

2013. gada 1. janvārī PIKC statusu bija ieguvušas sešas ministrijas padotībā esošās izglītības iestādes. 2013. gada nogalē PIKC statusu ieguva vēl trīs profesionālās izglītības iestādes, tādējādi pavisam kopā 2013. gadā deviņas profesionālās izglītības iestādes kļuva par kompetences centriem.

Lai nodrošinātu profesionālās izglītības iestāžu darbību atbilstoši darba tirgus prasībām, 2013. gadā turpinājās profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras un mācību aprīkojuma modernizācijas process. ES fondu darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.1.1.1. aktivitātes "Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai" pirmās atlases kārtas ietvaros turpinājās projektu īstenošana deviņās ministrijas padotībā esošajās profesionālajās izglītības iestādēs. Līdz 2013. gada 31. decembrim projektu īstenošana bija noslēgusies četrās profesionālajās izglītības iestādēs (projektu kopējais finansējums 3 555 165 latī). Darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.1.1.1. aktivitātes „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” otrās atlases kārtas ietvaros turpinājās projektu īstenošana 10

ministrijas padotībā esošajās profesionālajās izglītības iestādēs un vienā pašvaldības izglītības iestādē (projektu kopējais finansējums 90 708 240 latu), nodrošinot profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanu. Tādējādi līdz 2015. gada beigām tiks izveidotas 11 pilnībā modernizētas profesionālās izglītības iestādes, kurās iespējams nodrošināt mūsdienu izglītības iestādes vajadzībām atbilstošu profesionālās izglītības kvalitāti.

Veicinot sākotnējās profesionālās izglītības pievilcību un īstenojot vairākus ERAF un ESF projektus, vairāk nekā 80% jauniešu saņēmuši mērķstipendijas. Tas veicinājis arī profesionālajās skolās uzņemto audzēkņu skaita pieaugumu, - ja 2009. gadā tie bija 28,1% no kopējā pamatskolu absolventu skaita, tad 2012./2013. mācību gadā profesionālās izglītības iestādēs bija iestājušies jau 33,8% pamatskolas absolventu.

Darba vidē balstītas mācības

Sākot ar 2013./2014. mācību gadu, ministrija pilotprojekta ietvaros ir uzsākusi darba vidē balstītu (DVB) mācību īstenošanu. Pārskata perioda beigās DVB mācības 17 dažādās programmās sadarbībā ar 29 uzņēmumiem īstenoja sešas izglītības iestādes: Ventspils Tehnikums, Ogres tehnikums, Rīgas Valsts tehnikums, Jelgavas Tehnikums, Valmieras Profesionālā vidusskola un Jelgavas Amatu vidusskola. Kopumā mācībās iesaistījušies ap 130 izglītojamo.

Pilotprojekta īstenošana notiek sadarbībā ar Vācijas Federatīvās Republikas partneriem, balstoties uz 2012. gada 11. decembrī Berlīnē parakstīto Memorandu par sadarbību profesionālajā izglītībā un apmācībā Eiropā un 2013. gada 8. jūlijā parakstīto Deklarāciju par Latvijas un Vācijas sadarbību profesionālajā izglītībā.

Latvijas – Vācijas ciešāka sadarbība profesionālās izglītības jomā aizsākās jau 2010. gadā, un 2013. gadā ir notikuši vairāki sadarbības pasākumi. Ir izveidota Sadarbības koordinācijas komiteja. Ministrijas delegācija 2013. gada oktobrī Bonnā iepazinās ar Vācijas pieredzi DVB mācību īstenošanā. Sadarbībā ar Vācijas vēstniecību Latvijā 2013. gada 27. novembrī organizēta starptautiska konference par DVB mācību ieviešanu. Latviju darba vizītē ir apmeklējuši Vācijas profesionālās izglītības centra pārstāvji un iepazinušies ar DVB mācībās iesaistītajām izglītības iestādēm un uzņēmumiem.

2013. gadā ministrija turpināja attīstīt sadarbību ar 12 nozaru ekspertu padomēm, nodrošinot kopīgu aktuālu profesionālās izglītības jautājumu risināšanu. Lai nodrošinātu speciālistu sagatavošanu atbilstoši darba tirgus prasībām, 2012./2013. mācību gadā pakāpeniski īstenots sadarbībā ar nozaru ekspertu padomēm izstrādātais audzēkņu uzņemšanas plāns profesionālās izglītības iestādēs, kas tika saskaņots ar Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomi.

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana

2013. gadā ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā profesionālās kvalifikācijas apliecību ieguvušas 826 personas, no kurām septiņas ieguvušas divas profesionālās kvalifikācijas. Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu 142 profesionālajās kvalifikācijās ir iespējams veikt 41 profesionālās izglītības iestādē.

Koordinējot ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču novērtēšanas īstenošanu, 2013. gada 8. maijā Izglītības kvalitātes valsts dienests organizēja informatīvo semināru „Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas pieredze”, kurā piedalījās izglītības iestāžu un sadarbības partneru pārstāvji. Izvērtējot ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā iegūtās profesionālās kvalifikācijas īpatsvaru, par galveno motivējošo faktoru profesionālās kvalifikācijas ieguvei izvirzāmas normatīvo

aktu prasības tautsaimniecības nozarēs strādājošajiem un darba devēju pašiniciatīva kvalificētu speciālistu nodarbinātībā.

Pieaugušo izglītības sistēmas attīstība

2013. gadā ministrija ir uzsākusi jauna pieaugušo izglītības modeļa izstrādi, kura mērķi ir:

- veicināt investīcijas cilvēkresursos un darba devēju iesaisti savu darbinieku papildu izglītošanā, tādējādi nodrošinot plānveidīgu darbinieku kompetenču pilnveidi ilgtermiņā, sekmējot darba ražīguma pieaugumu un ceļot uzņēmumu konkurētspēju;
- dinamiskajā darba tirgū un ierobežotu kvalificētu cilvēkresursu pieejamības apstākļos sagatavot darbiniekus mūsdienīga darba procesa nodrošināšanai;
- pilnveidot darbinieku profesionālo kompetenci, veicinot viņu konkurētspēju darba tirgū;
- sniegt finansiālu atbalstu darba devējam tā darbinieku papildu izglītošanā saistībā ar darbinieka amata aprakstā minētajiem darba pienākumiem papildus darba devēja pašu ieguldītajiem resursiem.

Projekta „Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā” ietvaros 2013. gadā organizēti pieci reģionālie semināri „Pieaugušo izglītība: iespējas un vajadzības”, kuros iesaistījās 260 dalībnieki. Sagatavoti un prezentēti 15 pašvaldību labās prakses piemēri, notikušas diskusijas par pieaugušo izglītības attīstības un pārvaldības jautājumiem. Organizēts starpresoru forums „Latvijas administratīvi teritoriālo struktūru iesaiste pieaugušo izglītības pārraudzībā un īstenošanā”, kurā tika prezentēts neatkarīga eksperta sagatavots ziņojums, kā arī pausts iesaistīto ministriju viedoklis. Projekta ietvaros sniegtas konsultācijas 683 pieaugušajiem par izglītības iespējām.

Augstākā izglītība

16. tabula

Finanšu resursu izdevumi augstākās izglītības nodrošināšanai 2013. gadā

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2013. gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
03.00.00 Augstākā izglītība	36 617 577	36 202 474
03.01.00 Augstskolas	30 224 955	30 224 955
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	511 618	322 969
03.11.00 Koledžas	5 402 229	5 262 078
03.12.00 Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošana	233 443	232 159
03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	245 332	160 313

17. tabula

Galvenie indikatori par augstāko izglītību laika posmā no 2011. – 2013. gadam

Galvenie indikatori	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas 2013./2014. pret 2012./2013.
Studentu skaits	97 035	94 474	89 663	- 4 811 - 5%

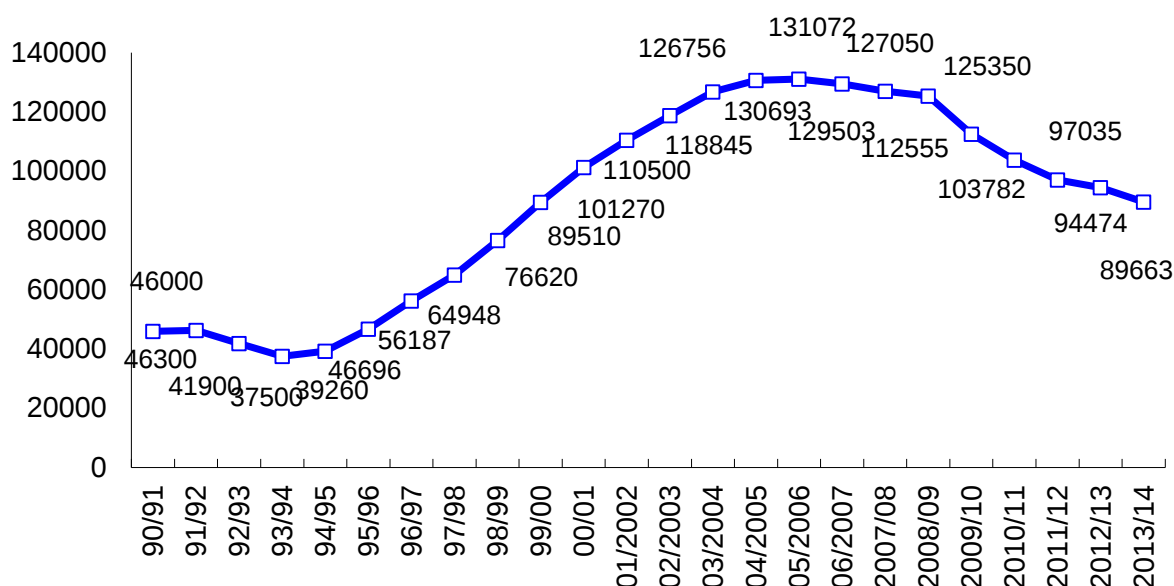
Augstākās izglītības iestāžu skaits (neskaitot ārvalstu augstskolu filiāles)	57	57	58	+ 1 + 2%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla skaits	4 753	4 919	4 483	- 436 - 7%

2013. gada beigās valstī darbojās 33 augstskolas – 17 valsts dibinātas augstskolas un 16 juridisko personu dibinātas augstskolas, kā arī 25 koledžas, no kurām 17 ir valsts dibinātas un astoņas citu juridisko personu dibinātas koledžas. Papildus tam Latvijā darbojas arī trīs ārvalstu augstskolu filiāles.

2013./2014. akadēmiskajā gadā, līdzīgi kā iepriekšējos septiņus gadus, turpinājās neliela studējošo kopējā skaita samazināšanās (skat. 1. attēlu).

1. attēls

**Studējošo skaita dinamika Latvijā
laika posmā no 1990./1991. līdz 2013./2014. akadēmiskajam gadam**

2013./2014. akadēmiskā gada sākumā Latvijas augstākās izglītības iestādēs kopā studēja 89 663 studenti, kas ir par 5% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Savukārt salīdzinājumā ar 2005./2006. akadēmisko gadu, kad studentu skaits Latvijā sasniedza maksimālo līmeni, studentu skaits ir samazinājies par 32%. Studentu skaita samazināšanos pēdējo gadu laikā galvenokārt ir izraisījuši demogrāfiskie faktori (t.s. demogrāfiskā bedre), kā arī 2008. - 2010. gada ekonomiskā krīze, kas radīja pastiprinātu emigrāciju, kā arī mazināja iespējas apmaksāt augstākās izglītības studijas. Par valsts budžeta līdzekļiem 2013./2014. akadēmiskajā gadā studēja 34 546 studenti jeb 39% studenti no kopējā studentu skaita. Lai gan studējošo kopējais skaits ir samazinājies, budžeta vietās studējošo īpatsvars ar katru gadu pieaug par 1–2%. Ap 70% no valsts budžeta finansētām studiju vietām, ņemot vērā darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes, ir valstij prioritārās, augstu pievienoto vērtību radošās un dārgu izmaksu nozarēs – dabaszinātnēs, inženierzinātnēs, veselības aprūpē, kā arī maģistrantūrā un doktorantūrā, kas ir svarīgi gan jaunu mācītspēku, gan zinātnieku sagatavošanā.

2013. gadā Latvijas augstskolās zinātnisko grādu ieguvuši 315 jauni zinātnieki, kas ir par 48 doktoriem vairāk nekā 2012. gadā. Doktoru skaits galvenokārt ir pieaudzis, pateicoties maģistru un

doktorantu atbalstam no ES struktūrfondu līdzekļiem. 2013.gadā ESF atbalstu saņēmuši 735 doktorantūras studenti.

Vērojama pozitīva tendence, ka maģistrantūrā studējošo īpatsvars prioritārajās jomās ar katru gadu palielinās, t.i., ja 2009. gadā tie bija 27,2%, tad 2013. gadā tie ir jau 35% studējošo. Tas galvenokārt skaidrojams ar to, ka katru gadu tiek palielināts valsts budžeta finansēto studiju vietu skaits minētajās jomās, kā arī ar iespēju saņemt finansiālu atbalstu no ES struktūrfondu līdzekļiem. 2013.gadā ESF atbalstu saņēmuši 615 maģistrantūras studenti.

2013. gadā ir notikusi pāreja uz jauna veida augstākās izglītības ārējās kvalitātes novērtēšanas sistēmu, ieviešot studiju virzienu akreditāciju. IZM ir veikusi visaptverošu augstskolu un koledžu studiju virzienu akreditāciju. Ir izveidota Studiju akreditācijas komisija, Studiju akreditācijas sekretariāts, izstrādāta studiju virziena novērtēšanas organizatoriskā procesa metodika. Studiju akreditācijas komisijas 20 sēdēs tika izskatīti 246 augstskolu un koledžu iesniegtie studiju virzienu akreditācijas pieteikumi. Pieņemti lēmumi uz sešiem gadiem akreditēt 217 studiju virzienus (88% no izskatītajiem studiju virzieniem), uz diviem gadiem - 27 studiju virzienus (11% no izskatītajiem studiju virzieniem) un atteikt akreditēt divus studiju virzienus (1% no izskatītajiem studiju virzieniem). 2013. gadā ir izveidota akreditēto studiju virzienu un augstākās izglītības programmu un kvalitātes novērtēšanas ekspertu datu bāze.

2013. gada 30. aprīlī noslēdzās ESF projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” īstenošana. Projekta rezultāti tika izmantoti arī studiju virzienu akreditācijas procesā, kā arī valsts budžeta finansēto studiju vietu sadalē un pārdalē.

Lai nodrošinātu sabiedrībai un jebkuram interesentam pieejamu informāciju par augstākās izglītības iestādēm un to darbību, Izglītības kvalitātes valsts dienestā 2013. gadā ir izveidots Studiju virzienu reģistrs (www.svr.ikvd.gov.lv). To plānots uzturēt kā galveno augstākās izglītības statistiskās un akreditācijas informācijas vietni valstī, kuru izmantos arī akreditācijas eksperti, vērtējot attiecīgo augstākās izglītības iestādi vai studiju virzienu. Studiju virzienu reģistrā pieejama informācija par augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditāciju. Papildus ir pieejami Latvijas augstākās izglītības iestāžu darbības pamatdati. Līdz ar to Studiju virzienu reģistrs nodrošina iespēju saņemt pilnvērtīgu un precīzu informāciju, kas ļauj salīdzināt un izvērtēt attiecīgā studiju virziena vai augstākās izglītības iestādes kvalitāti.

Līdz ar 2013. gada 25. aprīļa MK noteikumu Nr. 230 „Studiju programmu licencēšanas noteikumi” izstrādi ir ieviesta jauna studiju programmu licencēšanas kārtība, kurā noteikti stingrāki kritēriji studiju programmu licencēšanai.

2013. gadā ir izsniegtas licences 13 jaunām studiju programmām, tajā skaitā divām kopīgajām studiju programmām – maģistra studiju programmai „Veselības vadība”, ko īsteno Rīgas Stradiņa universitāte kopīgi ar Rīgas Starptautisko ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolu, kā arī doktora programmai „Starptautiskās un Eiropas tiesības”, ko īsteno Rīgas Juridiskā augstskola kopīgi ar Kopenhāgenas universitāti.

Ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu „Par Izglītības un zinātnes ministrijas turpmāko rīcību zinātnes un augstākās izglītības reformu jomā”, kurā ir ietverta informācija par ministrijas izvirzītajiem uzdevumiem augstākās izglītības attīstībā, norādot galvenās problēmas un piedāvājot to risinājumus.

2013. gadā uzsākts darbs pie jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa izstrādes. Sagatavots informatīvais ziņojums „Par Latvijas sociāli ekonomiskajai situācijai atbilstoša jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa izstrādes nepieciešamību un turpmāko rīcību tā sagatavošanai”. 2013. gada 2. decembrī tika parakstīts trīspusējs līgums ar Pasaules Banku par pētījuma veikšanu, kurā tiks izvērtēta starptautiskajā vidē izmantotu augstākās izglītības finansēšanas modeļu piemērotība Latvijai

un sniegtas rekomendācijas valsts rīcībpolitikas izstrādei jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanai.

Lai veicinātu augstākās izglītības ciešāku sasaisti ar tautsaimniecības un darba tirgus prasībām, novērstu studiju programmu dublēšanos un racionālāk izmantotu valsts budžeta resursus, plānojot valsts budžeta finansēto studiju vietu sadalījumu 2014. gadam, tika ievērotas Ekonomikas ministrijas prognozes un priekšlikumi: palielināts studiju vietu skaits dabaszinātņu un inženierzinātņu nozarēs, palielināts studiju vietu skaitu koledžās - galvenokārt dabaszinātņu un inženierzinātņu nozarēs, mazināts studiju vietu skaits sociālajās zinātnēs. Plānojot valsts budžeta finansējuma sadali 2014. gadam, ministrija noteica vairākus pamatprincipus: „aploksnes” principu (augstākās izglītības iestādes ietvaros saglabājot iepriekšējā gada valsts budžeta dotācijas apjomu), atbilstību darba tirgus pieprasījumam un tā prognozēm, augstskolu stratēģiskās specializācijas principu, kā arī atbilstību studiju programmu pieprasījumam. Sarunās ar augstskolām, kuras notika 2013. gada beigās un 2014. gada sākumā, tika iezīmēta to specializācija, lai novērstu programmu dublēšanos un veicinātu tiekšanos uz izcilību.

Regulāri īstenoti augstākās izglītības eksporta veicināšanas pasākumi. 2013. gadā nozīmīgu konsultatīvo un informatīvo atbalstu augstskolām līdzdalībai starptautiskajās izglītības izstādēs un starptautiskajos mobilitātes veicināšanas tīklos ir sniegusi Akadēmiskās informācijas centrā (AIC) izveidotā Augstākās izglītības eksportspējas veicināšanas nodaļa, kā arī Valsts izglītības attīstības aģentūra, kas nodrošina interneta lapas www.studyinlatvia.lv uzturēšanu, kurā apkopota informācija par Latvijas augstskolu ārvalstu studentiem piedāvātajām programmām, kā arī praktiska informācija par studijām, stipendijām un uzturēšanās atļaujām. Papildus AIC ir izveidojusi mājas lapu www.studies.lv, kas informē potenciālos ārvalstu studentus par studiju programmām, Latvijas kultūru un izglītības sistēmu. Mājas lapa ir saistīta ar sociālajiem tīkliem, kuros iespējams uzdot jautājumus un saņemt informāciju par iespējam studēt Latvijā.

Ar nacionālo augstākās izglītības standu *“Study in Latvia”* tika nodrošināta Latvijas augstskolu līdzdalība starptautiskajās augstākās izglītības izstādēs Ķīnā, Turcijā, Azerbaidžānā un Kirgizstānā. Lai atvieglotu augstskolu iespējas īstenot programmas ar citu valstu augstskolām kopīgas studiju programmas un veicinātu augstākās izglītības internacionalizāciju, ir izstrādāti MK noteikumi „Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus izglītības dokumentus”, kas stājušies spēkā 2013. gada 16. aprīlī). Tajos iekļauta norma, kas paredz iespēju augstskolām un koledžām izsniegt arī ar ārvalstu augstākās izglītības iestādēm kopīgus diplomus.

Atbilstoši MK 2012. gada 24. janvāra noteikumiem Nr. 68 „Stipendiju piešķiršanas kārtība ārzemniekiem”, lai nodrošinātu Latvijas iespējas pildīt noslēgtos starpvalstu līgumus, 2013./2014. akadēmiskajā gadā tika piešķirta 61 stipendija ārzemniekiem, tajā skaitā 10 pētniecības stipendijas.

Augstskolu starptautiskā sadarbība attīstās veiksmīgi, par to liecina fakts, ka pēdējos gados strauji palielinās ārvalstu studējošo skaits, kā arī noslēgto sadarbības līgumu skaits ar ārvalstu augstskolām, - pēdējo triju gadu laikā tas ir dubultojies.

18. tabula

**Latvijas augstskolās studējošo ārvalstu studentu skaita dinamika
laika posmā no 2006. līdz 2013. gadam**

Rādītājs	2006./ 2007.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010/ 2011.	2011./ 2012.	2012./ 2013.	2013./ 2014.
Latvijas augstskolās studējošie ārvalstu iedzīvotāji, skaits	1 425	1 492	1 583	1 715	1 949	2 717	3 493	4 475
Ārvalstu studentu īpatsvars kopējā studentu skaitā, %	1,1	1,2	1,3	1,5	1,9	2,8	3,7	5

Ministrijas apkopotie dati liecina, ka vislielākais ārvalstu studentu skaits 2013./2014. akadēmiskā gada sākumā bija no Vācijas (746 studenti jeb 17% no kopējā ārvalstu studentu skaita Latvijā), Krievijas (483 studenti jeb 11% no kopējā ārvalstu studentu skaita) un Uzbekistānas (366 studenti jeb 8% no kopējā ārvalstu studentu skaita). 62% no visiem ārvalstu studentiem studē četrās Latvijas augstskolās – Rīgas Stradiņa universitātē (994 studenti), Rīgas Tehniskajā universitātē (874 studenti), Latvijas Universitātē (507 studenti) un Baltijas Starptautiskajā akadēmijā (419 studenti). Vispopulārākās ārvalstu studentu vidū ir medicīnas, inženierzinātņu un sociālo zinātņu studiju programmas.

Ievērojami palielinājušās Latvijas augstākās izglītības eksporta iespējas, īpaši veicinot sadarbību ne tikai ar Eiropas, bet arī ar Āzijas reģiona valstīm.

Valsts noteikto budžeta finansēto studiju vietu skaits 2013. gadā augstākās izglītības iestādēs bija 29 438, tajā skaitā 22 991 vieta bakalaura un profesionālajās studijās, 5073 – maģistra studijās un 1374 – doktora studijās (skat. 18. tabulu).

19. tabula

**No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas
laika posmā no 2008. līdz 2013. gadam**

Studiju programmu veids	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Bakalaura, 1. un 2. līmeņa profesionālās programmas	24 556	24 761	23 959	24 165	23 339	22 991
Maģistra programmas	4 835	5 079	4 930	4 927	4 950	5 073
Doktora programmas	1 102	1 219	1 249	1 409	1 377	1 374
KOPĀ	30 493	31 059	30 138	30 501	29 666	29 438

Lai studējošie varētu uzsākt, turpināt un arī sekmīgi pabeigt studijas, būtisks ir atbalsts, ko ir iespējams saņemt studiju kredīta (aizdevuma studiju maksas segšanai) un studējošā kredīta (aizdevuma dzīvošanai u.c. izdevumu segšanai) veidā. 2013. gadā noslēgti 2142 līgumi par studiju kredīta piešķiršanu par kopējo summu 10,9 milj. eiro, kā arī 613 līgumi par studējošā kredīta piešķiršanu par kopējo summu 3 milj. eiro. Jāatzīmē, ka pieprasījums pēc studiju un studējošo kredītiem ar katru gadu samazinās: noslēgto studiju kredīta līgumu skaits 2013. gadā, salīdzinot ar 2012. gadu, ir samazinājies par 19%, bet noslēgto studējošo kredīta līgumu skaits - par 31%. Tas galvenokārt ir saistīts ar studējošo ierobežotajām iespējām iegūt galvotāju, jo Latvijas mājsaimniecības ir kļuvušas piesardzīgākas jaunu kredītsaistību veidošanā.

2013. gadā ir modernizēta infrastruktūra sešās augstākās izglītības iestādēs. Kopumā no 2012. gada līdz 2013. gada beigām ir modernizētas 20 augstākās izglītības iestādes, t.i., 64,5% no kopējā (31) augstākās izglītības iestāžu skaita, kas īsteno prioritārās programmas. Līdz 2013. gada beigām 20 augstākās izglītības iestādes ir īstenojušas savus ERAF projektus, bet 11 augstākās izglītības iestādes projektu ietvaros turpinās telpu un aprīkojuma modernizēšanu līdz 2015. gada 31. augustam.

Zinātne

Finanšu resursu izdevumi zinātnes nodrošināšanai

20. tabula

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2013. gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
05.00.00 Zinātne	16 434 801	16 422 331
05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	4 278 229	4 270 518
05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	7 939 628	7 939 628
05.05.00 Tirgus orientētie pētījumi	151 800	151 431
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	4 000 000	3 996 187
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	65 144	64 567

Īstenojot sadarbības līgumu⁷ ar Ziemeļu Ministru padomi (ZMP) Latvijas zinātnes attīstības nodrošināšanai un zinātniskās darbības un tās konkurētspējas uzlabošanai, ir veikta zinātnisko institūciju zinātniskās darbības kvalitātes izvērtēšana, kā arī organizēta zinātnes un inovāciju politikas starptautiskās ekspertīzes veikšana. 2013. gadā starptautiskie eksperti izvērtēja 150 zinātniskās institūcijas. Vispārīgie secinājumi par pētniecības kvalitāti, zinātnes pārvaldību un infrastruktūru norāda, ka tā attīstīta ļoti nevienmērīgi. Viens no lielākajiem izaicinājumiem ir cilvēkresursi, tādēļ pasākumi cilvēkresursu attīstības virzienā ir vērtējami kā nozīmīgākie.

Zinātniskās darbības kvalitātes izvērtēšanas rezultātus 2014. un 2015. gadā paredzēts izmantot par pamatu strukturālo un finansēšanas sistēmas reformu īstenošanai, lai uzlabotu sistēmas konkurētspēju. Izvērtēšanas ziņojums parādīja, ka 15 no 150 Latvijas zinātniskajām institūcijām ir novērtētas kā augsta līmeņa starptautiski pētniecības centri (novērtētas ar 4 - 5 ballēm), 33 zinātniskās institūcijas novērtētas ar trīs ballēm, 77 ar divām un 22 ar vienu balli.

Pamatojoties uz informatīvo ziņojumu „Par zinātnes starptautisko izvērtējumu” 2014. gada 21. janvārī valdība noteica līdz 2014. gada 1. jūlijam izstrādāt rīcības plānu tālākai zinātnisko institūciju attīstībai un konsolidācijai, ko īstēnos līdz 2015. gada jūlijam.

Zinātnes budžets un tā pārvaldība

Pārskata gadā turpinājās 2009. gada 25. oktobrī MK apstiprinātā dokumenta „Zinātnes un tehnoloģijas attīstības pamatnostādnes 2009. – 2013. gadam” īstenošana. Zinātnes un tehnoloģiju attīstības politikas galvenais mērķis ir veidot zinātni un tehnoloģijas kā pilsoniskās sabiedrības, ekonomikas un kultūras ilgtermiņa attīstības pamatu, nodrošinot zināšanu ekonomikas īstenošanu un ilgtspējīgu tās izaugsmi, attiecīgi plānojot valsts budžeta programmas „Zinātne” finansējumu.

Plānojot turpmāko nozares attīstību, 2013. gada 28. decembrī valdība apstiprināja „Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam”, kuru mērķis ir veidot Latvijas zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju nozari par globāli konkurētspējīgu un valsts tautsaimniecības un sabiedrības attīstības vajadzības nodrošinošu nozari. Kā politikas virsmērķis izvirzīta Latvijas zināšanu bāzes un inovāciju kapacitātes attīstība un inovāciju sistēmas koordinācija. Šī mērķa sasniegšanai izvirzīti seši stratēģiskie rīcības virzieni:

1) attīstīt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomas cilvēkkapitālu, pētniecībā nodarbināto skaitu zinātniskajās institūcijās un uzņēmējdarbības sektorā līdz 2020. gadam palielinot vismaz līdz 7 000, fokusējoties uz identificētajām zināšanu specializācijas jomām;

⁷ MK 2012. gada 15. maija sēdes protokollēmums (prot. Nr. 27, 12.§) un 2012. gada 23.oktobra protokollēmums (prot. Nr. 59, 13.§).

2) veicināt Latvijas zinātnes starptautisko konkurētspēju, ievērojot reģionālās attīstības principu un koncentrējot pētniecību mazākā skaitā lielāku un spēcīgāku institūciju, sekmējot atzītās starptautiskās datubāzēs publicētu zinātnisko rakstu skaita pieaugumu līdz 1500 rakstiem un izgudrojumu skaita pieaugumu līdz 50 intelektuālā īpašuma vienībām gadā;

3) modernizēt un integrēt pētniecības un izglītības sektoru, palielinot to spēju reaģēt uz nākotnes izaicinājumiem pētniecībā, tehnoloģiju izstrādē un inovācijās un paaugstinot izglītības sektora mobilitāti;

4) veidot efektīvāku zināšanu pārneses vidi un stiprināt uzņēmumu absorbcijas un inovācijas kapacitāti, attīstot pieprasījumu pēc jaunām zināšanām, un zinātnisko institūciju spēju atbildēt uz šo pieaugošo pieprasījumu;

5) optimizēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomas pārvaldību, nodrošinot efektīvu koordināciju un pētniecības un attīstības investīciju pieaugumu;

6) veidot pieprasījumu pēc zinātnes un inovācijām, informējot sabiedrību par zinātnes sasniegumiem un popularizējot inovatīvu darbību un tehnoloģiju attīstību.

Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovāciju pamatnostādņēs ir ietverta “Viedās specializācijas stratēģija”, kas izriet no 2013. gada 17. decembra informatīvā ziņojuma „Par viedās specializācijas stratēģijas izstrādi”, kurā noteikti tās virzieni, prioritātes un specializācijas jomas. Tās galvenais virziens ir ekonomikas transformācija uz zinātnes un tehnoloģiju virzīto izaugsmi un virzību uz zināšanās balstītu spēju attīstību. Stratēģija definē šādus nozīmīgākos inovāciju sistēmas izaicinājumus:

1) pašreizējais biznesa modelis vāji orientēts uz inovāciju;

2) vāja sadarbība starp uzņēmējdarbības sektoru un zinātni, nepietiekama radošā un intelektuālā kapitāla izmantošana inovāciju radīšanā;

3) pašreizējā izglītības sistēma nenodrošina atbilstību starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu;

4) nepietiekama zinātnes un pētniecības kapacitāte;

5) reģionāli monocentriska attīstība.

Pamatnostādņēs ietvertā stratēģija nosaka šādus galvenos tautsaimniecības transformācijas virzienus:

- ražošanas un eksporta struktūras maiņa tradicionālajās tautsaimniecības nozarēs;
- izaugsmes nozares, kurās eksistē vai ir iespējams radīt produktus un pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību;
- nozares ar nozīmīgu horizontālo ietekmi un ieguldījumu tautsaimniecības transformācijā.

Stratēģijā definētās viedās specializācijas jomas ir zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Viedās specializācijas stratēģijā noteiktās izaugsmes prioritātes ir:

1) efektīvāka pirmapstrādes produktu izmantošana augstākas pievienotās vērtības produktu ražošanai, jaunu materiālu un tehnoloģiju radīšana un izmantošanas dažādošana; netehnoloģisko inovāciju, Latvijas radošās industrijas potenciāla plašāka izmantošana tautsaimniecības nozaru augstākas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu ražošanai;

2) jaunu produktu / pakalpojumu pastāvīga meklēšana, kuras ietvaros ir nepieciešams radīt efektīvu identifikācijas sistēmu, kas spēj atrast un sniegt atbalstu jaunu produktu radīšanai esošo nozaru un starpnozaru ietvaros, kā arī veidot jaunas nozares ar augstu izaugsmes potenciālu;

3) energoefektivitātes paaugstināšana, kas ietver jaunu materiālu radīšanu, ražošanas procesu optimizāciju, tehnoloģisko jauninājumu ieviešanu, alternatīvo energoresursu izmantošanu u.c. risinājumus;

4) moderna un mūsdienu prasībām atbilstoša informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) sistēma privātajā un valsts sektorā;

5) moderna un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstoša izglītības sistēma, kas veicina tautsaimniecības transformāciju un VSS prioritāšu īstenošanai nepieciešamo kompetenču, uzņēmējspējas un radošuma attīstību visos izglītības līmeņos;

6) attīstīta zināšanu bāze un cilvēkkapitāls zināšanu jomās, kurās Latvijai ir salīdzinošas priekšrocības un kas ir nozīmīgas tautsaimniecības transformācijas procesā: zināšanu jomās, kas saistītas ar zināšanu ietilpīgas bioekonomikas, zināšanu ietilpīgas veselības (tajā skaitā farmācijā, biomedicīnā, translācijas medicīnā un klīniskajā medicīnā), viedās enerģētikas un IKT nozaru attīstības vajadzībām un EK identificētajās atslēgtehnoloģiju (nanotehnoloģijas, mikro un nanoelektronika, fotonika, avancētie materiāli un ražošanas sistēmas, biotehnoloģijas) jomā;

7) teritoriju esošo resursu apzināšana un specializācija, izvirzot perspektīvās ekonomiskās attīstības iespējas un virzienus, t.sk. svarīgākos un perspektīvos uzņēmējdarbības virzienus pašvaldības teritorijā.

Lai nodrošinātu Latvijas zinātnisko institūciju un komercsabiedrību līdzdalību Eiropas Kosmosa aģentūras īstenotajos projektos, 2013. gada 15. martā tika noslēgts Latvijas Republikas valdības un Eiropas Kosmosa aģentūras Eiropas sadarbības valsts līgums. Pirmajā projektu uzsaukumā finansēšanai tika atlasīti 10 projekti, kuru īstenošanu paredzēts uzsākt 2015. gada februārī.

Ņemot vērā to, ka Zinātniskās darbības likuma (2013. gada 10. aprīļa redakcija) 38. panta pirmā daļa ir izteikta jaunā redakcijā, paredzot, ka MK nosaka kārtību, kādā piešķir bāzes finansējumu zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētajiem valsts zinātniskajiem institūtiem, valsts augstskolām un valsts augstskolu zinātniskajiem institūtiem, tajā skaitā valsts dibināto universitāšu zinātniskajiem institūtiem - atvasinātām publiskām personām, tika izstrādāti un 2013. gada 12. novembrī MK apstiprināti noteikumi „Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām”. Izstrādātais bāzes finansējuma aprēķināšanas un piešķiršanas regulējums nosaka jaunus kritērijus zinātniskās darbības kvalitātes izvērtēšanai. Šo kritēriju mērķis ir veicināt zinātnes politikas mērķu sasniegšanu – zinātniskās ekselences palielināšanu, sasaisti ar industriju, ārējā finansējuma piesaistīšanu un cilvēkresursu atjaunotni.

Bāzes finansējums 2013. gadā tika aprēķināts 41 valsts zinātniskajai institūcijai. Bāzes finansējums paredzēts zinātniskā personāla atlīdzībai, zinātnisko institūciju uzturēšanas izdevumu segšanai, kā arī zinātniskās institūcijas darbības stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, tajā skaitā izgudrojumu patentēšanai, uzturēšanai spēkā, jaunu augu šķirņu reģistrēšanai un to izmantošanas tiesību aizsardzībai, saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas) sagatavošanai, kā arī ES struktūrfondu, citu ārvalstu un starptautisko finanšu instrumentu un starptautisko zinātnisko pētījumu projektu līdzfinansējuma nodrošināšanai.

Pārskata gadā tika sagatavoti grozījumu zinātnes bāzes finansējuma piešķiršanas noteikumos, iekļaujot tajos zinātnes politikas nostādņēm atbilstošus zinātnisko institūtu darbības rezultātu rādītājus – piesaistīto ārējā finansējuma apjomu, zinātniskās publikācijas, patentus un citu intelektuālo īpašumu un institūcijas darbinieku aizstāvētos maģistra un doktora darbus.

Atbalsts zinātniskās pētniecības projektiem

Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu mērķis ir radīt jaunas zināšanas un tehnoloģiskās atziņas, nesaistot tās ar rūpniecisku vai komerciālu izmantošanu. Latvijas Zinātnes padome 2013. gadā uzsāka īstenot 67 jaunus tematisko pētījumu projektus ar finansējumu 2,3 miljoni latu, kā arī turpināja 11 pētnieciskās sadarbības projektus ar kopējo finansējumu viens miljons latu.

Fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2014. - 2017. gadā tika apstiprināti šādi prioritārie virzieni zinātnē⁸:

1) vide, klimats un enerģija (vide, ekosistēmas un bioloģiskā daudzveidība, atjaunojamo resursu ieguve, enerģētiskā neatkarība, elektroapgādes drošuma paaugstināšanas tehnoloģijas, oglekļa mazietilpīgas ražošanas attīstība, klimata pārmaiņu samazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām);

2) inovatīvie un uzlabotie materiāli, viedās tehnoloģijas (daudzfunkcionālie materiāli un kompozīti, nanotehnoloģijas un fotonika, informātika, datorzinātne, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, signālapstrādes tehnoloģijas);

3) sabiedrības veselība (profilakse, diagnostika, ārstniecība, klīniskā medicīna, ārstniecības metodes un tehnoloģijas, ārstniecības līdzekļi un biomedicīnas tehnoloģijas);

4) vietējo resursu izpēte un ilgtspējīga izmantošana (zemes dziļu, ūdens, lauksaimniecības un mežu resursu apguves tehnoloģijas un pārtikas tehnoloģijas, biotehnoloģijas);

5) valsts un sabiedrības ilgtspējīga attīstība (sabiedrība, pārvaldība, resursi, tautsaimniecība, demogrāfija, vide);

6) Letonika (Latvijas vēsture, valoda, kultūra, vērtības).

Uz tirgu orientēto pētījumu programmas ietvaros zinātnieki un ražotāji cieši sadarbojās jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādē valsts budžeta finansētu pētniecisko darbu ietvaros, bet ražotāji ieguva jaunu konkurētspējīgu produktu, nodrošinot līdzfinansējumu 30 – 60% apjomā no kopējām izmaksām. Daudzu uz tirgu orientēto pētījumu projektu galarezultāts ir augsto tehnoloģiju produkts vai pakalpojums. Piešķirtā finansējuma ietvaros (151 800 latu) turpinājās 2012. gadā uzsākto trīs jauno projektu īstenošana.

Lai sekmētu zinātniski kvalitatīvu, tautsaimnieciski aktuālu un ekonomiski pamatotu pētījumu veikšanu, turpinājās 2010. gadā uzsākto piecu valsts pētījumu programmu īstenošana MK līdz 2013. gadam noteiktajos prioritārajos zinātnes virzienos:

1) enerģija un vide (atjaunojamo enerģijas resursu ieguves un izmantošanas tehnoloģijas, klimata izmaiņu samazinošās tehnoloģijas un bioloģiskā daudzveidība),

2) inovatīvie materiāli un tehnoloģijas (informātika, informācijas un signālapstrādes tehnoloģijas, nanostrukturētie daudzfunkcionālie materiāli un nanotehnoloģijas),

3) nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība),

4) sabiedrības veselība (profilakses, ārstniecības, diagnostikas līdzekļi un metodes, biomedicīnas tehnoloģijas),

5) vietējo resursu (zemes dziļu, meža, pārtikas un transporta) ilgtspējīga izmantošana – jauni produkti un tehnoloģijas.

Valsts pētījumu programmas īsteno četru gadu periodā, katru gadu slēdzot līgumu par jauna projekta posma izpildi saskaņā ar Valsts pētījumu programmas uzraudzības padomes saskaņotajiem veicamajiem uzdevumiem.

Atbalsts starptautiskajiem zinātniskās pētniecības projektiem

Pārskata periodā Latvijas turpināja līdzdalību Eiropas pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās COST (*European Cooperation in Science and Technology*), EUREKA un 7. ietvara programmā. Šo programmu mērķis ir Eiropas līmenī sniegt atbalstu zinātnieku un pētnieku sadarbībai dažādās zinātnes un tehnoloģiju attīstības jomās, veicināt inovatīvu civilo tehnoloģiju pētīšanu, izstrādi un ieviešanu galvenokārt mazajos un vidējos uzņēmumos.

⁸ MK 2013. gada 20. novembra rīkojums Nr. 551 „Par prioritārajiem virzieniem zinātnē 2014. - 2017. gadā”.

Lai nodrošinātu Latvijas zinātnisko institūciju, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu līdzdalību starptautiskajos pētniecības projektos, 2013. gadā kā līdzfinansējums šiem projektiem no valsts budžeta tika piešķirts viens miljons latu, tajā skaitā 27,6 tūkstoši latu Latvijas dalības maksas nodrošināšanai ES starptautiskajās institūcijās. Finansiāli atbalstīti 52 starptautiskie pētniecības projekti: 39 ietvara programmas, sešu COST akciju, viens EUREKA programmas projekts, četri ARTEMIS programmas projekti un divi EUROSTARS programmas projekti.

Zinātnisko institūciju starptautiskais izvērtējums

2013. gada decembrī noslēdzās Latvijas zinātnes starptautiskais izvērtējums, ko ministrijai veica, sadarbojoties ar Ziemeļvalstu Ministru padomes sekretariātu Latvijā. Izvērtējuma mērķis bija veikt objektīvu Latvijas zinātnes situācijas analīzi ES kopīgās pētniecības telpas un sadarbības pētniecībā kontekstā atbilstoši Baltijas jūras reģiona valstu un Ziemeļvalstu sadarbības interesēm, lai sasniegtu zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju politikas mērķus, īstenotu nozares strukturālās reformas, tajā skaitā zinātnisko institūciju konsolidāciju, konkurētspējīgo zinātnisko institūciju rīcības spējas uzlabošanu un pamatotas ES kohēzijas politikas īstenošanu, mērķtiecīgu un efektīvu nozares ieguldījumu plānošanu.

Izvērtējuma rezultātos norādīts, ka pētniecības sistēmas stiprināšana nav iespējama bez fragmentācijas mazināšanas nozarē. Izvērtējums iesaka izmantot konsolidācijai spēcīgāko institūtu vai augstākās izglītības iestāžu struktūrvienību kapacitāti un iespējas. Konsolidācijas procesu ieteikts virzīt, attīstot mazāku zinātnisko institūciju skaitu ar spēcīgu bāzi un nozīmīgu starptautisko profilu. Tas nodrošinātu Latvijas pilnvērtīgāku iesaisti starptautiskajā zinātnes aprītē un sasaisti starp zinātni un augstāko izglītību.

Valsts valodas politika

21. tabula

Finanšu resursu izdevumi valsts valodas politikas nodrošināšanai

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	848 000	847 999

Valsts valodas politikas mērķis, turpinot īstenot “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005. – 2014. gadam” ietvertos pasākumus, ir nodrošināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un Eiropas Savienības oficiālās valodas – ilgtspēju, tās lingvistisko kvalitāti un konkurētspēju Latvijā un pasaulē. Valsts valodas politikas īstenošana ir cieši saistīta ar zinātnes un izglītības jomu un skar jautājumus, kas ir saistīti ar latviešu valodas apguvi, attīstību un lietošanu.

Pārskata periodā sagatavots informatīvais ziņojums “Par MK 2012. gada 18. decembra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 71 71.§) 2. punkta izpildi”.

2013. gada 10. septembrī pieņemti MK noteikumi Nr. 790 „Latviešu valodas aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis”, sagatavots ministrijas pārskats par 2012. gadā īstenotajiem pasākumiem sabiedrības saliedēšanai, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšanai un informācija Ministru prezidentam un Saeimai „Par finansējumu sabiedrības saliedētības pasākumiem 2014. gadā”.

Konsultatīvs atbalsts dažādos latviešu valodas lietojuma jautājumos nodrošināts privātpersonām, tiesām, Saeimai, vēstniecībām, ES tulkošanas dienestiem un citām institūcijām.

Ministrija ir nodrošinājusi atbalstu kvalitatīvam latviešu valodas apguves procesam Latvijā un ārvalstīs: īstenota pirmsskolas pedagogu profesionālās pilnveides programma, kur astoņu kursu ietvaros izglītoti 177 pedagogi; organizēti pieci tālākizglītības semināri latviešu valodas skolotājiem, kuri strādā ar pieaugušajiem, izglītoti 116 skolotāji; īstenotas latviešu valodas un literatūras pedagogu profesionālās pilnveides programmas, kuras 17 kursu ietvaros apguvuši 433 pedagogi; programmā „Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagoģisko darbinieku valodas prasmes pilnveide” latviešu valodas prasmi pilnveidojuši 234 pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi; sadarbībā ar Lielbritānijas Padomi notikuši divi profesionālās pilnveides kursi „Mācību satura un valodas integrētas apguves (CLIL - *Content and language integrated learning*) metodika”, izglītoti 20 skolotāji no visiem Latvijas reģioniem.

Ir izveidota un portāla www.valoda.lv publiskota apakšvietne „Māci un mācies latviešu valodu!”, kur pieejami mācību materiāli, tai skaitā digitalizēts 10 raidījumu cikls „Rīgas detektīvs”; notikuši 12 informatīvie semināri par valodas apguves resursiem Latvijas un diasporas skolotājiem.

Ar starptautiska finansējuma piesaisti īstenoti trīs projekti: pārrobežu sadarbības programmas Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa Igaunijas – Latvijas programmas projekts „Igaņu-latviešu un latviešu-igauņu vārdnīcas izstrāde”, Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts „Latviešu valodas apguves pieejamība veiksmīgai saziņai, integrācijai un naturalizācijai” un Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts „Atbalsta nodrošināšana pedagogiem, kuri māca latviešu valodu bērniem mazākumtautību pirmsskolas izglītības iestādēs”.

2013. gadā 34 Latvijas pilsētās un Maskavā valsts valodas prasmes pārbaudi kārtājušas kopumā 9 172 personas, no kurām 7 218 personas jeb 78,7 % saņēmušas valsts valodas prasmi apliecināšu dokumentu. Lai varētu konkurēt darba tirgū, valsts valodas prasmes pārbaudi (VVPP) ar mērķi iegūt valsts valodas prasmes apliecību kārtājušas 6 385 personas, kas apguvušas valsts valodu neformālās izglītības programmā „Valsts valodas apguve” (Nodarbinātības valsts aģentūras finansētie kursi bezdarbniekiem un darba meklētājiem). VVPP kārtājušas 513 personas, kas mācījušas valsts valodu Sociālās integrācijas fonda finansētajosursos.

Nodrošinot atbalstu latviešu valodas attīstībai un kvalitatīvam lietojumam publiskajā telpā, sniegtas 9 625 konsultācijas pareizrakstības, gramatikas, stilistikas, īpašvārdu atveides, latviešu valodas terminoloģijas jautājumos. Izsniegtas 995 izziņas par personvārdu atveidi un identifikāciju, sagatavoti 18 lingvistiskie atzinumi privātpersonām, tiesām, Saeimai, vēstniecībām, ES tulkošanas dienestiem un citām institūcijām. Izstrādātas divas tulkojošās vārdnīcas: *Česko-latyšsko-litevská konverzace=Čehu-latviešu-lietuviešu sarunvārdnīca=Čekų-latvių-lietuvių kalbų vadovas*. un Viitso, T. R., Ernštreits, V. *Līvōkīel-Ēstikīel-Leķīel sōnārōntōz=Liivi-Eesti-Lāti sōnarraamat=Lībiešu-igauņu-latviešu vārdnīca*. Īstenojot pasākumus sabiedrības iesaistīšanai valodas politikas jautājumu risināšanā, organizēta Eiropas Valodu diena 2013 un Starptautiskā Dzimtās valodas diena.

2013. gadā atbalstīta latviešu valodas un kultūras apguve septiņās ārvalstu augstskolās: Prāgas Kārļa universitātē, Vašingtonas Universitātē Sietlā, Tartu Universitātē, Tallinas Universitātē, T.G.Masarika Universitātē Brno, Pekinas Svešvalodu universitātē Ķīnā un Ļvovas Universitātē.

Atbalsts latviešu valodas apguvei diasporā īstenots, nodrošinot latviešu valodas skolotāju darbību septiņās vietās Krievijas Federācijā – Krasnojarskā, Omskā (no 2013. gada septembra), Ačinskā (līdz 2013. gada jūnijam), Augšbebras (Bobrovkā), Baškortostānā, Latvijas vēstniecības Maskavā svētdienas skolā un Maskavas latviešu kultūras biedrībā.

Finansiāli atbalstītas 36 diasporas nedēļas nogales skolas Eiropā, ASV un Austrālijā.

Ar ministrijas Pateicības rakstiem apbalvots 351 latviešu diasporas bērns, kas apgūst latviešu valodu un kultūru, ar 70 ministrijas Atzinības rakstiem apbalvoti diasporas izglītības darbinieki.

Jaunatnes politika

22. tabula

Finanšu resursu izdevumi jaunatnes politikas nodrošināšanai

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
Programmas 06.00.00 Nozares vadība apakšprogramma 06.05.00 Jaunatnes politikas valsts programma	221 985	216 217
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programma „Jaunatne darbībā” 2007. – 2013. gadam	2 366 387	2 015 539
70.10.00 „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”	824 840	536 347

Lai nodrošinātu jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu un pasākumu īstenošanu, ministrija izstrādāja “Jaunatnes politikas valsts programmu 2013. gadam”. Programmas mērķi ir pilnveidot jaunatnes politikas koordināciju valsts un vietējā mērogā un darbu ar jaunatni, sekmējot jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto personu sadarbību, informācijas apmaiņu, attīstot vienmērīgu darbu ar jaunatni pārklājumu visā Latvijas teritorijā un sniedzot atbalstu pašvaldībām darbu ar jaunatni īstenošanai; veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, paplašinot jauniešu iespējas iegūt zināšanas un prasmes. Programmas mērķu izpilde notiek četros virzienos: valsts atbalsta nodrošināšana jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās; atbalsts jaunatnes līdzdalībai un iniciatīvām; informatīvā atbalsta un pētniecības nodrošināšana jaunatnes politikas īstenošanā; starptautiskās sadarbības īstenošana jaunatnes politikas nozarē.

Sniedzot **valsts atbalstu jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās**, 2013. gadā ministrija turpināja organizēt kvalifikācijas kursus jaunatnes lietu speciālistiem. Aizvadītajā gadā šos kvalifikācijas kursus apguva 47 jaunatnes lietu speciālisti, kas viņiem ļāva uzsākt darbu ar jaunatni Latvijas pašvaldībās.

2010. gadā veiktie grozījumi Jaunatnes likumā, kas precizēja pašvaldību kompetenci darbu ar jaunatni plānošanā un īstenošanā pašvaldībās, ir veicinājuši jaunu jaunatnes lietu speciālistu pieņemšanu amatā pašvaldībās. 2013. gadā praktiski visās pašvaldībās jau strādāja vismaz viens speciālists, kurš atbild par jaunatnes politiku pašvaldībā, pašvaldībās darbojās 97 jauniešu centri.

Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros sniegts finansiāls atbalsts 21 jauniešu centram to labiekārtošanai un darbības nodrošināšanai pašvaldībās, attīstot jaunatnes informācijas punktu pieejamību, kā arī pilnveidojot infrastruktūru jauniešu veselīgā un lietderīgā brīvā laika pavadīšanai.

Atbalsts jaunatnes līdzdalībai un iniciatīvām nodrošināts, atbalstot četrus jaunatnes organizāciju projektus., Sadarbībā ar biedrību „Latvijas Jaunatnes padome” nodrošināta ES strukturētā dialoga ar jauniešiem ieviešana nacionālajā līmenī. Ministrija sadarbībā ar biedrību „Latvijas Jaunatnes padome” organizēja informatīvos pasākumus un jauniešu debates par līdzdalību un tās sniegtajām iespējām. Kopumā pasākumos piedalījās ap 400 jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

2013. gadā tika sniegts atbalsts mācību, darba un atpūtas nometnes organizēšanai bērniem un jauniešiem, un tajā tika atbalstītas 15 jaunatnes organizācijas / biedrības, kas veic darbu ar jaunatni.

Informatīvā atbalsta un pētniecības nodrošināšana jaunatnes politikas īstenošanā

Pamatojoties uz izstrādāto jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, kas ļauj regulāri apkopot un izvērtēt jaunatnes politikas ietekmi un rezultātus noteiktās jauniešu dzīves jomās un nodrošina iespēju, ievērojot vienotus rādītājus, novērtēt jaunatnes politikas īstenošanas procesu gan Latvijā kopumā, gan katrā pašvaldībā atsevišķi, veikts ikgadējais monitorings jaunatnes jomā. 2013. gadā veikts arī visu līdzšinējo monitoringu apkopojums vienā rakstu krājumā, sniedzot visaptverošu analīzi par jaunatnes politiku Latvijā.

Ministrija turpināja līdzdalību Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centra (*European Knowledge Centre on Youth Policy* (EKYP)) darbā, piedaloties Eiropas līmeņa datu iegūšanā par jauniešu mobilitāti.

2013. gadā tika organizēti dažādi uz jauniešu auditoriju vērsti pasākumi un konkursi par iespējām lietderīgi pavadīt brīvo laiku ārpus formālās izglītības sistēmas, tostarp fotokonkurss un videokonkurss „Jaunieši var” un Nacionālā jaunatnes politikas foruma 2013 „Ievirzi Latviju” laikā tika apbalvoti videokonkursa uzvarētāji.

Īstenojot starptautisko sadarbību jaunatnes politikas nozarē, īstenota 2011. gada 28. jūnijā Rīgā parakstītā Latvijas Republikas valdības un Flandrijas valdības sadarbības programma 2012. – 2014. gadam. Tās ietvaros jaunatnes lietu speciālisti un pašvaldību jaunatnes lietu koordinatori, kā arī jaunatnes politikas eksperti piedalījās pieredzes apmaiņas semināros Latvijā un Igaunijā.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra turpināja īstenot ES programmu „Jaunatne darbībā” (2007. - 2013.) un administrēt Eiropas Komisijas jaunatnes informācijas tīklu *Eurodesk*. Tādējādi papildus valsts atbalstam tika piesaistīti arī ārvalstu finanšu līdzekļi. ES programmas „Jaunatne darbībā” ietvaros organizēti trīs atklātie projektu konkursi, kuros tika saņemti 538 projektu iesniegumi, no kuriem finansējumu saņēma 195 projekti.

2013. gadā Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra noslēdza sadarbības līgumus ar septiņiem reģionālajiem koordinatoriem un deviņiem informācijas punktiem, kas dažādos Latvijas reģionos izplata jauniešiem saistošu informāciju. Reģionālie koordinatori snieguši 444 konsultācijas un noorganizējuši 80 informatīvus pasākumus dažādās Latvijas pilsētās 3 033 dalībniekiem.

Eiropas skolu sadarbības tīklā „eTwinning”, kura mērķis ir izglītojoša sadarbība starp Eiropas skolām, pirmsskolas, interešu un arodizglītības iestādēm, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, 2013. gada beigās bija reģistrējušies vairāk nekā 3000 pedagogi no vairāk nekā 800 skolām.

Latvija kā biedrorganizācija aktīvi iesaistījās „ALF” organizētajās aktivitātēs. Nozīmīgākais aizvadītā gada pasākums bija starpkultūru festivāls „Otrpus Vidusjūrai”, kas notika 2013. gada aprīlī. Festivāla ietvaros 12 vietās Latvijā tika organizēti vairāk nekā 30 pasākumi jauniešiem.

2011. gada 30. maijā parakstītā Latvijas - Šveices sadarbības programmas projekta līguma par finansējuma piešķiršanu jauniešu centru izveidei un apmācībām jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem ietvaros, 2013. gadā, lai sekmīgi īstenotu jaunatnes politiku pašvaldību līmenī, atklāti trīs multifunkcionālie jauniešu iniciatīvu centri Ozolnieku, Salacgrīvas un Talsu novadā. Īstenotas mācības jauniešiem, jaunatnes darbiniekiem, kā arī reģionālā konference, reģionālais un nacionālais forums.

Sports

23. tabula

Finanšu resursu izdevumi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns gadam ar izmaiņām (LVL)	Budžeta izpilde pārskata periodā (LVL)
09.00.00 Sports	16 681 681	16 660 758
09.04.00 Sporta būves	1 254 240	1 245 240
09.08.00 Balvas par izciliem sasniegumiem sportā	798 775	798 775
09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	1 129 007	1 127 224
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	1 433 828	1 422 948
09.12.00 Valsts aģentūra „Latvijas Sporta muzejs”	53 881	53 324
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisko pasākumu organizēšanai Latvijā	50 000	50 000
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	600 000	600 000
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	3 901 207	3 901 207
09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	3 144 730	3 137 027
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – Dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	4 325 013	4 325 013

Ministrija ir vienīgā valsts pārvaldes iestāde, kas Latvijas Republikā pilda valsts pārvaldes funkcijas sporta nozarē. Līdz ar Lisabonas līguma pieņemšanu 2009. gada 1. decembrī ministrija ir atbildīga arī par starptautiski vienas ES sporta politikas veidošanu. Aktīvi iesaistoties ES Sporta programmas izstrādē, Latvija aizstāv nepieciešamību Eiropas mērogā risināt jautājumus par veselīga un aktīva dzīvesveida nodrošināšanu un attīstību.

2013. gadā Latvijā darbojās aptuveni 100 nevalstiskās sporta organizācijas, t.sk. 87 Sporta likumā noteiktā kārtībā atzītas sporta federācijas. Nozīmīgākie ministrijas sadarbības partneri ir Latvijas Olimpiskā komiteja, Latvijas Sporta federāciju padome, Latvijas Olimpiskā vienība, Latvijas Paralimpiskā komiteja, Latvijas Olimpisku sociālais fonds, Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija un Latvijas Sporta izglītības iestāžu Direktoru padome. 2013. gadā 56 % no valsts finansējuma valsts uzticējusi nevalstiskajām sporta organizācijām valsts deleģēto un Sporta likumā noteikto uzdevumu veikšanai, tādējādi nostiprinot sporta organizāciju lomu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā.

Sadarbības veicināšanai starp valsti un nevalstiskajām sporta organizācijām ir izveidota un veiksmīgi darbojas Latvijas Nacionālā sporta padome, kura ir sabiedriska konsultatīva institūcija, kas piedalās valsts sporta politikas izstrādē, veicina sporta attīstību un sadarbību sporta jomā, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz sportu. LNSP sekretariāta funkciju izpildi nodrošina ministrija. Kopš 2012. gada 3. oktobra LNSP priekšsēdētājs ir Ministru prezidents.

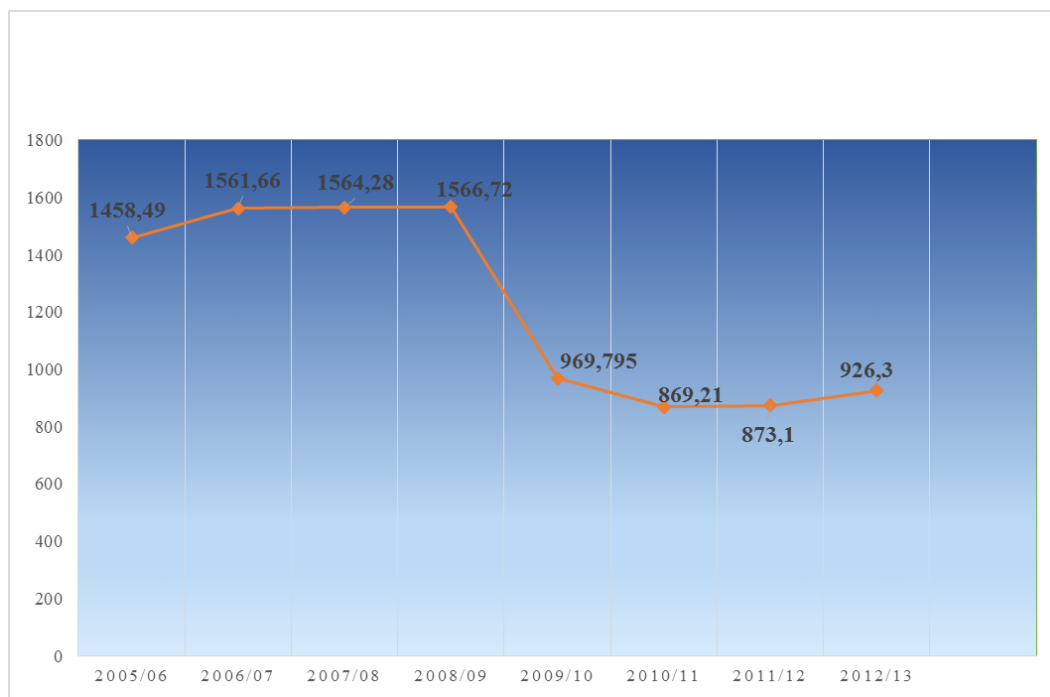
Profesionālās ievirzes sporta izglītības apguve ir viens no veselīga dzīvesveida veicināšanas pamatiem bērnu un jauniešu vidū Latvijā, kā arī veids kā audzināt augstu sasniegumu sportistu jauno maiņu. 2013. gadā Latvijā bija 70 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, kurās trenējas 29

320 bērni un jaunieši 38 sporta veidos. Valsts mērķdotācija piešķirta 64 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm.

2012./2013. mācību gadā no valsts budžeta līdzekļiem bija iespējams nodrošināt 53% no nepieciešamās sporta treneru darba samaksas. Kopumā par valsts budžeta līdzekļiem 2013. gadā tika nodrošināta darba samaksa 1204 treneriem (926,3 pedagoģiskās likmes, salīdzinot ar 2012. gadu, – par 53,2 likmēm vairāk).

1. attēls

No valsts budžeta finansēto likmju skaits (2005. – 2013.)

2013. gadā par valsts budžeta līdzekļiem:

1) no 423 Murjāņu sporta ģimnāzijas audzēkņiem 172 jaunajiem augstas klases sportistiem līdztekus treniņu darbam nodrošinātas iespējas iegūt kvalitatīvu vispārējo izglītību;

2) atbalstīta 79 valsts atzīto sporta federāciju darbība, nodrošinot iespēju 109 488 cilvēkiem, t.sk. 67 817 jauniešiem, iesaistīties sporta aktivitātēs;

3) atbalstīta sporta pasākumu norise vairāk nekā 79 sporta veidos un Latvijas sportistu līdzdalība 102 starptautiskās sacensībās Latvijā (12 738 dalībnieki), 772 pasaules un Eiropas čempionātos (4 848 dalībnieki), 385 Latvijas čempionātos pieaugušajiem (46 047 dalībnieki), 294 Latvijas meistarsacīkstēs jauniešiem (70 176 dalībnieki), 191 tautas sporta un veterānu sporta pasākumā (53 476 dalībnieki), 268 izglītojošos pasākumos u.c.;

4) atbalstīta visaugstākā līmeņa starptautisku sporta sacensību organizēšana Latvijā;

5) lai noteiktu labākos jaunos sportistus un labākās izglītības iestādes, atbalstīta 19. Latvijas Jaunatnes ziemas olimpiādes organizēšana Ērgļos un Siguldā 2013. gada 8. – 9. februārī, kurā piedalījās 1 125 sportisti 131 komandā no 40 pašvaldībām. Sacensības notika septiņos sporta veidos – distanču slēpošanā, kalnu slēpošanā, biatlonā, hokejā, snovbordā, slidošanā un kamaniņu sportā;

6) atbalstīta Latvijas Jaunatnes vasaras Olimpiādes organizēšana, kas notika 2013. gada 13. – 15. jūnijā Ventspilī, Liepājā, Jūrmalā, Brocēnos un Usmā. Kopumā Olimpiādē piedalījās 2500 sportisti no 86 pašvaldībām, kas sacentās 26 sporta veidos un cīnījās par 228 medaļu komplektiem;

7) atbalstīta Olimpiskās dienas pasākumu norise 2013. gada 27. septembrī, 83 pasākuma norises vietās pulcējot ap 87 tūkstošiem dalībnieku;

8) nodrošināta LOV sporta programmu īstenošana, atbilstoši LOV kritērijiem atbalstot 127 valsts labāko sportistu individuālajos olimpiskajos sporta veidos sagatavošanai Olimpiskajām spēlēm, pasaules un Eiropas čempionātiem un citām starptautiskajām sporta sacensībām;

9) piešķirtas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā: saskaņā ar MK 2013. gada 16. decembra rīkojumu Nr. 635 „Par naudas balvu piešķiršanu par izciliem sasniegumiem sportā” piešķirtas 249 naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā Latvijas sportistiem, viņu treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, tai skaitā sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam un attiecīgajām sporta federācijām par kopējo summu 806 875 lati (798 775 lati no valsts budžeta programmas 09.08.00 „Balvas par izciliem sasniegumiem sportā”, 8 100 latu no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”), tai skaitā Martinam Dukuram par pasaules kausa kopvērtējumā izcīnīto 1. vietu un Tomasam Dukuram par pasaules kausa kopvērtējumā izcīnīto 2. vietu; Jānim Šmēdiņam un Aleksandram Samoilovam par pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā izcīnīto 1. vietu pludmales volejbolā, Andrim Šicam, Jurim Šicam, Elīzai Tīrumai un Ināram Kivleniekmam par pasaules čempionātā izcīnīto 3. vietu kamaniņu sportā komandu stafetē;

10) atbalstīta LOSF darbība, nodrošinot ikmēneša pabalstu piešķiršanu 129 LOV Pamatsastāvā un Rezerves sastāvā esošajiem sportistiem un viņu treneriem, kā arī pabalstu par mūža ieguldījumu sportā piešķiršanu 157 sporta veterāniem. Apstiprināts un ar ministriju saskaņots LOSF nolikums par pabalstu piešķiršanu, kurš nosaka ikmēneša pabalsta apmēru atkarībā no pabalsta saņēmēja piederības konkrētai pabalstu saņēmēju kategorijai: (1) olimpiskajiem čempioniem – 200 lati, (2) olimpiskajiem sudraba laureātiem – 160 lati, (3) olimpiskajiem bronzas laureātiem – 140 lati, (4) izciliem sportistiem, kas nav olimpisko spēļu medaļnieki, kā arī treneriem, tiesnešiem un sporta darbiniekiem – 120 lati;

11) atbalstīta 21 nacionālās sporta bāzes darbība;

12) aktualizējot ministrijas sporta bāzu reģistru, izveidota interneta vietne www.sportaregistrs.lv, kurā turpmāk tiks iekļauta visa ar sportu saistītā informācija (sporta infrastruktūra, sporta organizācijas, sportisti, sporta darbs pašvaldībās);

13) projektu konkursa „Sporta inventāra iegādei mācību priekšmeta „Sports” standarta īstenošanai izglītības iestādēs” ietvaros pilnā apmērā atbalstīti 49 projekti sporta inventāra iegādei 93 000 latu apmērā 107 izglītības iestādēm;

14) nodrošināta Latvijas Nacionālās sporta padomes sekretariāta pienākumu izpilde, organizējot sešas Latvijas Nacionālās sporta padomes sēdes;

15) jau deviņo gadu ceremonijas „Latvijas Gada balva sportā” ietvaros rīkts konkurss „Gada sporta skolotājs”, kura mērķis ir popularizēt sporta skolotāja nozīmi veselīgas jaunās paaudzes izglītošanas procesā un noteikt profesionālāko sporta skolotāju valstī. Titulu „Gada sporta skolotājs” 2013. gadā ieguva Liepājas 8. vidusskolas sporta skolotāja Evita Auniņa;

16) lai pilnveidotu komandu sporta spēļu valsts izlašu finansēšanas mehānismu un lai nozīmīgu starptautisku sporta pasākumu organizēšanu Latvijā neapdraudētu citu sporta nozarei nozīmīgu pasākumu un programmu īstenošanu, 2013. gadā izveidotas divas jaunas valsts budžeta programmas „Sports” apakšprogrammas – 09.16.00 „Dotācija nacionālās nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā” un 09.17.00 „Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai”.

2013. gada decembrī valdībā apstiprinātās “Sporta politikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam” ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas turpmāk noteiks valsts sporta politiku turpmākajiem septiņiem gadiem – diviem olimpiskajiem cikliem, ietverot sporta politikas pamatprincipus, mērķus, virzienus, mērķgrupas un prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus sporta politikas mērķu sasniegšanai un problēmu atrisināšanai.

Savukārt 2013. gada 20. augustā pieņemtie MK noteikumi Nr. 625 „Grozījumi MK 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1036 „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas”” un MK 2013. gada 17. decembra noteikumi Nr. 1486 „Grozījumi MK 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1036 „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas”” nodrošina tiesisko regulējumu kārtībai, kādā tiek aprēķināts un sadalīts valsts budžeta finansējums piemaksu nodrošināšanai profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pedagogiem, kuri ESF projekta „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” ietvaros ir ieguvuši 3., 4. un 5. kvalitātes pakāpi, kā arī aktualizē izglītības iestādes iesnieguma dotācijas saņemšanai nākamajā budžeta gadā iesniegšanas termiņu un rezultativitātes kritērijus sportā un nosacījumus attiecībā uz audzēkņu skaitu, vecumu un sasniegumiem.

MK 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 232 „Grozījumi MK 2010. gada 26. janvāra noteikumos Nr. 77 „Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām”” precizē prasības A kategorijas sporta speciālista sertifikāta piešķiršanai, mazina administratīvo slogu sporta speciālista sertifikāta iegūšanai, anulē tiesisko regulējumu attiecībā uz D kategorijas sporta speciālista sertifikātu, – turpmāk, lai persona iegūtu tiesības strādāt sporta jomā, būs jābūt vismaz C kategorijas sporta speciālista sertifikātam. Tāpat ar šiem grozījumiem aktualizētas MK sporta sacensību kategorijas, papildinot tās ar Pasaules Jaunatnes olimpiādi, Paralimpiskajām spēlēm, Pasaules spēlēm, Nedzirdīgo pasaules spēlēm.

Nozares vadība

24. tabula

Finanšu resursu izdevumi nozares vadības nodrošināšanai

Nr. p. k.	Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2013. gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
	06.00.00 Nozares vadība	3 171 779	3 042 300
	06.03.00 Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība	276 249	266 287
	06.08.00 Nozares politikas veidošana un uzraudzība	2 356 193	2 300 186
	06.16.00 Izglītības sistēmas vadības nodrošināšana	317 352	259 610

Nozares politikas veidošana, vadība un uzraudzība

Pārskata gadā nodrošināts ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas juridiskais atbalsts. Izstrādāti atbalsta tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kuros ministrija ir lietas dalībnieks.

Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, nodrošināta nekustamo īpašumu, tajā skaitā īpašuma tiesību, sakārtošana, izveidots nekustamā īpašuma objektu saraksts, kurā iekļauti vairāk nekā 1500 valstij piederošu vai valstij piekrītošu nekustamo īpašumu objektu. Turpinās darbs to valsts nekustamo īpašumu apzināšanas un nodošanas Finanšu ministrijas valdījumā vai atvasinātām publiskām personām, kuri nav nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai.

Juridiskās jomas kompetences jautājumos 2013. gadā nodrošināta ministrijas pārvaldes lēmumu, līgumu un ministrijas izstrādāto tiesību aktu projektu iepriekšējā tiesiskuma papildpārbaude, ministrijas un ministrijas padotībā esošo iestāžu sagatavoto administratīvo aktu likumības un

lietderības izvērtēšana, veikta ministrijas padotībā esošo iestāžu iekšējo normatīvo aktu projektu tiesiskuma pārbaude, kā arī metodiskā palīdzība tiesību aktu projektu izstrādē.

Turpināts darbs pie ministrijas dokumentu aprites procesa pilnveidošanas un ministrijas elektroniskās dokumentu vadības sistēmas *Impulss* attīstības. Veiktas 40 iepirkumu procedūras, noslēgti 135 publisko iepirkumu līgumi par kopējo summu 3 997 934 lati.

Pārskata periodā pilnveidoti personālvadības procesi un nodrošināta lēmumu pieņemšanas caurskatāmība.

2013.gadā veikti būtiski uzlabojumi administratīvā sloga mazināšanai, izveidojot ministrijā jaunu Informācijas centru, kurā tā apmeklētājiem turpmāk būs nodrošināta ērta ministrijas un tās padotības iestāžu pakalpojumu un konsultāciju pieejamība.

Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība

Ministrija veica ES lēmumu projektu ietekmes izvērtējumu, Latvijas interešu pārstāvēšanu ES lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā, tai skaitā Latvijas nacionālo pozīciju un ar tām saistīto instrukciju izstrādāšanu par ES tiesību aktu un politikas iniciatīvu projektiem. Tāpat ministrija nodrošināja nozares kompetences Latvijas normatīvo aktu saskaņošanu ar ES tiesību aktiem un politikas dokumentiem un divpusējās starptautiskās sadarbības un sadarbības ar starptautiskajām organizācijām īstenošanu.

Ministrija tika pārstāvēta trīs ES Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta ministru padomes sanāksmēs, četrās ES Konkurētspējas ministru padomes sanāksmēs, kā arī vienā neformālajā ES Sporta ministru sanāksmē un divās neformālajās ES Konkurētspējas ministru sanāksmēs. Par tajās izskatāmajiem jautājumiem sagatavoti 11 informatīvie ziņojumi valdībai un sagatavotas, apspriestas un apstiprinātas nacionālās pozīcijas:

- izglītībā – sešas nacionālās pozīcijas, tai skaitā par ieguldījumu izglītībā; par skolotāja profesijas augstākas kvalitātes nodrošināšanu, lai veicinātu labākus mācību sasniegumus; par izglītības un prasmju nozīmi nodarbinātības, stabilitātes un izaugsmes veicināšanā - “Eiropa 2020” un Ilkgadējo izaugsmes ziņojumu; par starptautisko dimensiju Eiropas augstākajā izglītībā; par efektīvu līderību izglītībā; par atvērtajiem izglītības resursiem un digitālo mācīšanos;
- jaunatnes lietās – četras nacionālās pozīcijas par kvalitatīva darba ar jaunatni ieguldījumu jauniešu attīstībā, labklājībā un sociālajā iekļaušanā; par jaunatnes politikas potenciāla palielināšanu, sasniedzot „Eiropa 2020” stratēģijas mērķus; par to jauniešu sociālo iekļaušanu, kas nav iesaistīti darba tirgu, un izglītībā; par nākotnes ES rīcības plānu jaunatnes jomā;
- sportā – sešas nacionālās pozīcijas par sportistu duālo karjeru; par publisku iestāžu lomu cīņā pret aizvien izsmalcinātāku dopinga lietošanu sportā; par starptautisku Eiropas Padomes konvenciju par manipulācijas ar sporta rezultātiem apkarošanu; par veselību veicinošo fizisko aktivitāšu popularizēšanu starp nozarēm; par sporta ieguldījumu ES ekonomikā un jo īpaši jaunatnes bezdarba un sociālās iekļaušanas jautājumu risināšanā; par labu pārvaldību sportā;
- zinātnē – 16 nacionālās pozīcijas un sešas sākotnējās pozīcijas par zinātni un kosmosu uz ES Ministru Padomes sanāksmēm par Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības atbalsta programmu; privātā un publiskā sektora partnerību izveidi ar dalībvalstīm saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 185. pantu, lai kopīgi īstenotu valstu pētniecības programmas; par kopīgām tehnoloģiju iniciatīvām, kas izveidotas saskaņā LESD 187. pantu; par Eiropas Pētniecības telpu un Eiropas Pētniecības telpas konsultatīvo darbu; par Kosmosa nozares ekonomiskās izaugsmes potenciāla apgūšanu; par ES starptautiskās sadarbības pētniecībā un inovācijā sekmēšanu; par Inovāciju Savienību un Eiropas Pētniecības telpu.

2013.gadā Izglītības kvalitātes valsts dienests turpināja darbu Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā (apmācības) jeb EQAVET ieviešanā profesionālajā izglītībā Latvijā. EQAVET īsteno praktisku sadarbību, apvienojot Eiropas Savienības dalībvalstis, sociālos partnerus un Eiropas Komisiju, vienotu kritēriju izveidei un ieviešanai profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības kvalitātes nodrošināšanai.

2013.gadā notika vairāki semināri ciklā „EQAVET indikatoru iestrāde nacionālās kvalitātes vērtēšanas sistēmā”, kuros piedalījās profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā ieinteresētās puses – nozaru ekspertu padomju, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienības, Izglītības un zinātnes ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, Profesionālās izglītības biedrības, Valsts SIA „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” deleģētie pārstāvji, kā arī akreditācijas ekspertu komisijas vadītāji un profesionālās izglītības iestāžu vadītāji. Semināros tika izvērtēta EQAVET pasākumu kopuma, kritēriju un indikatoru atbilstība Latvijas profesionālās izglītības sistēmai.

Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas reglamentēto profesiju jomā nodrošināta līdzdalība ES Padomes Uzņēmējdarbības un pakalpojumu darba grupā un Juristu un lingvistu darba grupā, kurās skatīti Eiropas Komisijas izstrādātie priekšlikumi profesionālās kvalifikācijas atzīšanas direktīvas modernizēšanai, Latvijas profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinators regulāri piedalījās Eiropas Komisijas Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinātoru grupas un apakšgrupu sanāksmēs. Modernizētā profesionālās kvalifikācijas atzīšanas direktīva 2013/55/ES ir grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvai 2005/36/EK par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Šie grozījumi paredz profesionāļu mobilitātes veicināšanu iekšējā tirgū, modernizējot profesionālās kvalifikācijas atzīšanas mehānismu. No 2013. gada marta līdz jūnijam notika dialogi par modernizētās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas direktīvu, savukārt no 2013. gada jūlija līdz novembrim norisinājās konsolidācijas process un modernizētās direktīvas pieņemšana, kas tika parakstīta 2013. gada 20. novembrī un stāties spēkā 2014. gada 17. janvārī, t.i., divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī 2013. gada 28. decembrī. Turpinājās darbs pie Eiropas Parlamenta un Padomes regulas, ar ko izveido programmu *Erasmus+*, sagatavojot instrukcijas dialogiem, lai panāktu vienošanos par regulas tekstu. Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1288/2013, ar ko izveido ES programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā un atceļ lēmumus Nr. 1719/2006/EK, Nr. 1720/2006/EK un Nr. 1298/2008/EK, tika parakstīta 2013. gada 11. decembrī un tiek piemērota no 2014. gada 1. janvāra.

Lai veicinātu starptautisko sadarbību, informācijas, ekspertu, izglītojamo un pedagogu apmaiņu ar citām valstīm, kā arī līdzdalību starptautiskās aktivitātēs un projektos, tika parakstīti šādi starptautiskie līgumi un to izpildprogrammas:

- Latvijas Republikas valdības un Izraēlas Valsts valdības kultūras, izglītības un zinātnes sadarbības programma 2013. – 2015. gadam (parakstīta 2013. gada 2. jūlijā);
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Kazahstānas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas līgums par sadarbību izglītības, zinātnes un jaunatnes jomā (parakstīts 2013. gada 3. jūnijā);
- Latvijas Republikas valdības un Turkmenistānas valdības līgums par sadarbību izglītības jomā (parakstīts 2013. gada 14. maijā);
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Vācijas Federatīvās Republikas Federālās Izglītības un pētniecības ministrijas nodomu deklarācija par sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā (parakstīta 2013. gada 8. jūlijā).

Ministrija uzsāka un turpināja vairāku starptautisko līgumu, saprašanās memorandu un līgumu izpildprogrammu saskaņošanu ar Armēniju, Gruziju, Brazīliju, Filipīnām, Indiju, Šrilanku, Ungāriju,

kā arī pieņēma Latvijā akreditētus ārvalstu vēstniekus un augsta līmeņa Eiropas Komisijas, UNESCO un ārvalstu delegācijas.

Ministrija turpināja stipendiju piešķiršanu diviem studentiem no Latvijas studijām Eiropas Universitātes institūtā 2013./2014. akadēmiskajā gadā, kuri studijas uzsākuši jau 2012./2013. akadēmiskajā gadā.

Sekmīgi turpinājās darbība Ziemeļvalstu Ministru padomes izglītības programmā *NordPlus* 2012. – 2016. gadam.

Tika veikti sagatavošanas darbi 17. Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku „Gaudeamus” norises nodrošināšanai 2014. gada 27. – 29. jūnijā Daugavpilī.

Sadarbība ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju OECD

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija OECD ir viena no ietekmīgākajām starptautiskajām ekonomiskās sadarbības organizācijām, kas sniedz iespēju ne vien uz vienlīdzības principiem uzturēt dialogu ar pasaules ekonomikas lielvalstīm, bet arī ieviest OECD standartus Latvijai svarīgās ekonomikas un sociālajās sfērās, tostarp izglītībā un zinātnē.

Būtiskākais notikums 2013. gadā bija OECD paziņojums saistībā ar sarunu uzsākšanu ar Latviju par iestāšanos OECD. 2013. gada 15. oktobrī OECD Padomes sēdē Parīzē tika apstiprināta Latvijas iestāšanās sarunu „ceļa karte”. Ministrija ir aktīvi līdzdarbojusies OECD arī iepriekš, bet, pievienojoties OECD, tai radīsies iespēja līdzdarboties politikas un dokumentu izstrādē OECD kā ES politikas ģenerējošā forumā, piedaloties lemlēmšanas procesā, iegūstot iespēju balsot par lēmumiem, kas nosaka turpmāko valsts politiku nozarē, piedalīties arī starptautiskās politikas veidošanā.

2013. gada 9. un 10. decembrī ar OECD ģenerālsēdētāra vietnieka Viljama Denversa (William C. Danvers) un OECD sekretariāta un direktorātu pārstāvju vizīti Rīgā formāli tika uzsākts Latvijas pievienošanās OECD process. Tā ietvaros tika uzsākts visaptverošs Latvijas ekonomiskās un sociālās politikas izvērtējums pēc OECD standartiem un OECD dalībvalstu labākās pieredzes. Izvērtējamo jautājumu loks ir plašs un ietver arī zinātnes un tehnoloģijas, inovācijas un izglītības politikas izvērtējumu atbilstoši katras komitejas pieņemtajai praksei.

2013. gada aprīlī un novembrī ministrijas pārstāvji piedalījās OECD Izglītības politikas komitejas 13. un 14. sesijā, kas norisinājās Parīzē. Paralēli intensīvs darbs norit arī starptautiskā pētījuma PISA un TALIS (*Teaching and Learning International Survey*) valdēs, kur jau vairākus gadus Latvijas pozīciju pārstāv VIAA.

Latvijas prezidentūra ES Padomē

Gatavojoties Latvijas prezidentūrai ES Padomē 2015. gada 1. pusgadā, ministrija 2013. gadā veica prezidentūras nodrošināšanai ministrijas kompetences jomās nepieciešamo cilvēkresursu apzināšanu. Prezidentūrā tieši iesaistītie darbinieki uzsāka dalību centralizētajās saturiskajās mācībās, kā arī piedalījās citos semināros par citu valstu ES Padomes prezidentūras pieredzi. Apzinot nacionālās intereses, izvērtējot no iepriekšējām prezidentūrām mantotos jautājumus, ES institūciju ilgtermiņa plānus un intereses, kā arī starptautisko organizāciju darba kārtības, ministrijas kompetences jomās tiks sagatavots Latvijas priekšlikums ieguldījumam trio prezidentūras programmas sagatavošanā.

Turpinot diskusijas nacionālā līmenī un pakāpeniski uzsākot konsultācijas ar Eiropas Komisiju, ES Padomes ģenerālsēdētāru un trio partnervalstīm, tika uzsākta Latvijas prezidentūras ES Padomē 2015. gada 1. pusgadā darba programmas un pasākumu kalendāra sagatavošana.

Informācijas tehnoloģiju attīstība

25. tabula

Finanšu resursu izdevumi informācijas tehnoloģiju attīstībai un uzturēšanai izglītībā

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2013. gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā (LVL)
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, <i>Microsoft</i> līguma un projektu nodrošināšana	1 208 312	1 146 437

Veicinot ministrijas tehniskās infrastruktūras pilnveidošanu un tās operatīvu darbību, nodrošināta licencētas programmatūras izmantošana gan ministrijā, gan tās padotības iestādēs, saskaņā ar Latvijas valdības un uzņēmuma *Microsoft* vienošanos iegādājoties 1 344 programmatūras licences un izglītības iestādēs nodrošinot 1 705 programmatūras licences.

Nodrošināta Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) darbība un pilnveidošana. VIIS apkopota informācija par izglītības iestādēm un zinātniskajām institūcijām, pedagogiem, audzēkņiem, akadēmisko un tehnisko personālu, izglītības programmām, izglītību apliecinošiem dokumentiem un nodrošināta pedagogu tarifikācijas un statistisko pārskatu veidošanas funkcionalitāte, tādējādi ieviešot elektronisku informācijas apmaiņu starp pašvaldībām, izglītības iestādēm un ministriju.

Pārskata gadā turpinājās 2011. gadā uzsāktā ERAF darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” projekta „Valsts izglītības informācijas sistēmas 2. kārtā” izstrāde. Projekta ietvaros tiks izstrādāta VIIS papildu funkcionalitāte, kas nodrošinās efektīvāku informācijas tehnoloģiju atbalstu izglītības nozares pārvaldības procesiem. VIIS jaunizstrādātā funkcionalitāte nākotnē nodrošinās ne tikai datorizētu pieteikšanos valsts pārbaudījumiem, bet arī datorizētu valsts pārbaudījumu vērtēšanu un rezultātu apstrādi.

2013. gada beigās izveidota resora IKT vadības struktūra, ievērojot 2013. gada 19. februārī MK apstiprinātās koncepcijas “Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis” noteiktās prasības. Uzsākta vienotās resora IKT pārvaldības modeļu izstrāde, t.sk. projektu vadības centralizācija.

Kopējās IKT infrastruktūras ietvaros veikta aptuveni 200 ministrijas darbavietu modernizācija, nodrošinot laikam atbilstošu tehnisko un programmatūrisko nodrošinājumu, vienlaikus paaugstinot kibernetikas aizsardzības līmeni.

Izveidoti daudzplatformu attālinātās piekļuves risinājumi dokumentu pārvaldības sistēmai, kas veicinājuši dokumentu saskaņošanas un informācijas aprites efektivitāti.

Nepārtraukti tiek nodrošināts vairāklīmeņu tehniskais atbalsts, risinot lietotāju ikdienas jautājumus, kibernetikas incidentus un nodrošinot sistēmu darbības nepārtrauktību visa resora līmenī.

Eiropas Savienības struktūrfondi un ārvalstu finanšu instrumenti

26. tabula

Finanšu resursu izdevumi ES struktūrfondu un ārvalstu finanšu instrumentu projektu īstenošanai⁹

Budžeta programma/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2013.gadam (ar izmaiņām), LVL	Budžeta izpilde pārskata periodā, LVL
62.00.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana	50 085 754	4 3052 012
62.02.00 Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)	5 426 650	4 886 449
62.06.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	10 235 725	6 785 010
62.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanu (2007-2013)	34 423 379	31 380 553
63.00.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	32 811 600	31 393 434
63.02.00 Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu (2007-2013)	11 563 244	10 454 962
63.06.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	11 520 003	11 266 552
63.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanu (2007-2013)	9 728 353	9 671 920
64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana	45 736	43 887
64.06.00 Eiropas Lauksaimniecības garantijas fonda (ELGF) maksājumi (2007-2013)	45 736	43 887
65.00.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana	13 234	10 979
65.07.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2007-2013)	13 234	10 979
67.00.00. Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana	14 569	7 096
67.06.00 Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	14 569	7 096
69.00.00 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežas sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana	6 049 043	3 347 240
69.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežas sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	3 754 637	1 416 037
69.06.00 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” projektu īstenošana	2 294 406	1 931 203
70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	27 789 281	19 062 807
70.05.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	2 711 145	2 156 895
70.06.00 Līdzdalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	1 034 089	1 020 996
70.07.00 Eiropas Savienības starptautiskās sadarbības programmu un motivāciju izglītības īstenošanas nodrošināšana	17 787 132	10 593791
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	2 376 799	2 126 825
70.11.00 Dalības Eiropas Savienības izglītības sadarbības projektos	304 297	235 905
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	279 158	276 115

⁹ Informāciju par 70.09.00 programmas „Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā””2007. - 2013. gadam” un 70.10.00 programmas VA „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra” budžeta programmu skatīt šajā pārskatā.

70.14. Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai	86 575	86 575
71.00.00. Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	226 166	37 623
71.06.00. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	226 166	37 623
72.00.00 Latvijas un Šveices sadarbības programmas projektu un pasākumu īstenošana	900 056	816 653
72.06.00 Atbalsts jaunatnes politikas attīstībai	811 075	782 008
72.07.00 Grantu shēmas „Šveices zinātnieku aktivitātes Latvijā” nodrošināšana	88 981	34 645
73.00.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētie projekti	347 350	139 951
73.06.00 Līdzdalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus ietvarprogrammā	347 350	139 951

ES struktūrfondu atbalsts izglītībai un zinātnei

Pārskata periodā ES fondu ieguldījums izglītībā un zinātnē ir rezultējies ar vairākiem būtiskiem sasniegumiem Latvijas izglītības sistēmas attīstībā. Ar ES fondu finansēto projektu atbalstu profesionālajā izglītībā pabeigta profesiju standartu un profesionālo kvalifikāciju pamatprasību izstrāde, kas atbilst mūsdienu darba tirgus un darba devēju prasībām, ievērojami palielināts profesionālās izglītības prestižs un pievilcība jauniešu vidū, izveidota un uzsākta prakse profesionālās izglītības pedagogiem regulāri papildināt savas zināšanas uzņēmumos un ražotnēs ne tikai Latvijā, bet arī citās Eiropas valstīs, modernizēta skolu infrastruktūra.

Augstākajā izglītībā nozīmīgs ir studentu un zinātnisko grādu ieguvušo skaita palielinājums tautsaimniecībai prioritārajās dabaszinātņu, inženierzinātņu un tehnoloģiju nozarēs. Daudzas augstskolas ir pabeigušas telpu un iekārtu modernizācijas projektus, kas turpmāk studējošajiem nodrošinās studiju kvalitāti modernās laboratorijās, kā arī ērtu un pieejamu infrastruktūru.

Vispārējā izglītības iestādes ES fondu projektu ietvaros veikušas ievērojumus uzlabojumus informācijas tehnoloģiju izmantošanā izglītības procesā, – 95 % skolu iegādātas efektīvas un drošas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, 78% no pedagogu skaita ir pilnveidojuši savu kompetenci un papildinājuši IT prasmes.

Ministrija ir nodrošinājusi tiešos vadības procesus un atbalsta funkcijas ministrijas kompetencē esošajiem ES fondiem, to pieejamību būtiskiem nozares attīstībai izvirzītiem mērķiem, kā arī nepieciešamo finansējumu ES fondu projektu ieviešanai.

Izglītības un zinātnes sektorā ar ES struktūrfondu atbalstu kopš 2008. gada tiek īstenoti 767 projekti 702,9 milj. eiro apmērā (89% no ES fondu piešķiruma izglītībai un zinātnei laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam). Papildus tam ar MK lēmumu ministrija 2013. gadā uzņēmas virsaistības, t.i., tiesības slēgt līgumu vai vienošanos par ES fondu projektu īstenošanu vai veikt grozījumus minētajā līgumā, uzņemoties saistības, kas pārsniedz kopējo pieejamā publiskā (ES fondu un nacionālā) finansējuma apmēru, kopumā par 74,6 milj. eiro, tajā skaitā ESF līdzfinansētajās aktivitātēs un apakšaktivitātēs – 21,3 milj. eiro apmērā, ERAF līdzfinansētajās aktivitātēs un apakšaktivitātēs – 53,3 milj. eiro apmērā.

Līdz 2013. gada beigām ir noslēgusies 632 projektu īstenošana. 2013. gadā ministrijas pārziņā esošo 26 ESF un ERAF aktivitāšu un apakšaktivitāšu ietvaros nodrošināta 539 projektu (tajā skaitā 174 ESF projektu un 365 ERAF projektu) ieviešana. Minēto projektu īstenošanai 2013. gadā ministrijas budžetā nodrošināts finansējums 59 104 037 latu (84 097 468 eiro) apmērā, tajā skaitā ESF projektu īstenošanai – 20 938 473 latu (29 792 763 eiro) apmērā, ERAF projektu īstenošanai – 38 165 564 latu (54 304 704 eiro) apmērā. Atmaksa ministrijas valsts pamatbudžetā par īstenotajiem ESF un ERAF projektiem ir veikta 15 341 411 latu (21 828 861 eiro) apmērā.

Pārskata periodā ministrija ir izstrādājusi un valdība apstiprinājusi divus MK noteikumus un 16 MK noteikumu grozījumus, kas reglamentē ESF finansējuma piešķirumu un tā izlietojuma nosacījumus vairākās ESF aktivitātēs izglītības un zinātnes jomā. Izstrādātie MK noteikumi nodrošina 2.1.1.1. aktivitātes „Atbalsts zinātnei un pētniecībai” otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanu un 3.1.1.1. aktivitātes „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanu. MK noteikumu grozījumi pamatā ietvēra ES fondu finansējuma pārdales 1.2.1.1.4. apakšaktivitātei „Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana” 4 817 998 latu apmērā, lai nodrošinātu mērķstipendijas profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem 2013./2014. mācību gadā, kā arī 1.1.1.2. aktivitātei „Cilvēkresursu piesaiste zinātnei” otrajai projektu iesniegumu atlases kārtai 6 806 289 latu apmērā, lai atbalstītu 20 otrās kārtas ietvaros iesniegtos projektus, kas iepriekš tika noraidīti nepietiekama finansējuma dēļ.

Ministrija ir ieguldījusi darbu ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda partnerības līguma izstrādē, kā arī darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” un darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” papildinājuma projektu izstrādē, ņemot vērā publiskās apspriedes ietvaros saņemtos komentārus un priekšlikumus, kā arī Eiropas Komisijas sniegtos komentārus. Lai izstrādātu ES fondu plānošanas dokumentu izglītības un zinātnes sadaļas un pamatotu plānotās investīcijas, ministrija ir piedalījies un pārstāvējusi nozares viedokli neformālu tikšanos laikā ar Eiropas Komisijas pārstāvjiem. Lai veicinātu neaktīvo jauniešu iesaisti izglītībā, tai skaitā turpinot nodrošināt īso (viena vai pusotra gada) profesionālās izglītības programmu īstenošanu, sadarbībā ar Labklājības ministriju tika izstrādāti un valdībā izskatīti divi informatīvie ziņojumi par 2014. – 2020. gada plānošanas perioda darbību īstenošanu Eiropas Komisijas iniciatīvas „Jauniešu garantija” ietvaros un par 7.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Veicināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību Jauniešu garantijas ietvaros” 1. un 2. kārtas pirmstermiņa īstenošanu.

ESF 1.1.1.2. aktivitātes „Cilvēkresursu piesaiste zinātnei” ietvaros turpinājās otrās kārtas projektu iesniegumu atlase. Tās rezultātā tika apstiprināti 48 projektu iesniegumi (72,73% no iesniegtajiem) par kopējo ESF finansējumu 20,94 milj. eiro. No tiem 2013. gadā tika noslēgti līgumi par 44 projektu īstenošanu, un līgumu slēgšana turpinās arī 2014. gadā. Aktivitātes ietvaros tiek veicināta papildu cilvēkresursu piesaiste zinātnei, veidojot jaunas zinātniskās grupas, kuras zinātniskajam un pētnieciskajam darbam piesaista jaunos zinātniekus, ārvalstu zinātniekus un zinātniekus, kuri atgriežas darbā Latvijā.

ESF 1.2.1.1.4. apakšaktivitātē „Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana” 2013. gada augustā MK atbalstīja 4,82 milj. latu papildu finansējuma piešķiršanu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu mērķstipendiju izmaksas turpināšanai 2013./2014. mācību gadā. Nepieciešamais finansējums tika pārdalīts ministrijas pārziņā esošo ES struktūrfondu resursu ietvaros. 2013. gadā noslēgusies ERAF 2.1.1.1. aktivitātes „Atbalsts zinātnei un pētniecībai” pirmās kārtas projektu un ERAF 2.1.1.2. aktivitātes „Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās (EUREKA, 7. Ietvara programma un citi)” projektu īstenošana. 2.1.1.1. aktivitātē pieteikti 38 starptautiski patenti un publicētas 454 starptautiski atzītas publikācijas, savukārt 2.1.1.2. aktivitātē izstrādāti un pieteikti 267 starptautiskās sadarbības projekti, no kuriem apstiprināti 43.

Turpinājās ERAF 2.1.1.1. aktivitātes „Atbalsts zinātnei un pētniecībai” otrās kārtas projektu iesniegumu atlase, kuras ietvaros no 35 projektu iesniegumiem tika apstiprināti 25 par kopējo ERAF finansējumu 6,57 milj. eiro. Tika izsludināta arī trešās kārtas projektu iesniegumu atlase par kopējo ERAF finansējumu 18,72 milj. eiro, paredzot, ka trešajā projektu iesniegumu atlases kārtā pētniecības organizācijas var īstenot ar saimniecisku darbību nesaistītus projektus un ka projektu iesniedzējiem ir paaugstināta ERAF pieejamība, ko nodrošina projekta minimālā ERAF apmēra samazināšana un

pieļaujamā ERAF apmēra aprēķina nosacījumu maiņa. Projektu iesniegšana paredzēta 2014. gada februārī.

2013. gadā turpinājās arī ERAF aktivitātes „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” otrās kārtas projektu iesniegumu atlase, kuras ietvaros tika apstiprināti 11 projekti (100% no plānotā) ar kopējo ERAF finansējumu 111,15 milj. eiro apmērā.

ES fondu finansējuma ietekme uz izglītības un zinātnes sektoru un būtiskākie rezultāti 2013. gadā ir šādi:

1) 1.1.2.1.1. apakšaktivitātē „Atbalsts maģistra studiju programmu īstenošanai” no 2010. gada līdz pārskata perioda beigām ESF atbalstu maģistrantūras studijām ir saņēmuši 1 904 studenti, un 1 524 no tiem ir ieguvuši maģistra grādu. Vērojama pozitīva tendence, ka studējošo īpatsvars prioritārajās jomās ar katru gadu palielinās, t.i., ja 2009. gadā tie bija 27,2%, tad 2013. gadā tie bija jau 35%, kas skaidrojams ar to, ka minēto jomu studijās palielināts valsts budžeta vietu skaits un struktūrfondu ieguldījums;

2) 1.1.2.1.2. apakšaktivitātē „Atbalsts doktora studiju programmu īstenošanai” kopš projektu uzsākšanas līdz 2013. gada beigām ESF atbalstu doktorantūras studijām ir saņēmuši 1914 doktorantūras studenti, no kuriem zinātnisko grādu ieguvuši 815 jauni zinātnieki;

3) 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības pārstrukturizācija” ietvaros ir pabeigta visu 80 profesiju standartu un/vai profesionālo kvalifikāciju pamatprasību izstrāde. 2014. gadā tiks uzsākta modulārās profesionālās izglītības programmu izstrāde, kuru ietvaros tiks izstrādātas 56 modulārās profesionālās izglītības programmas, tajā skaitā 19 profesionālās vidējās izglītības programmas, 34 profesionālās tālākizglītības programmas un trīs arodizglītības programmas;

4) 1.2.1.1.2. apakšaktivitātes „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana” un 1.2.1.2.3. apakšaktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana” ietvaros 2013. gadā noslēdzās visu projektu īstenošana. Šā pārskata sagatavošanas laikā projektu rezultātu apkopošana turpinājās, taču provizorisks dati liecina, ka līdz pārskata perioda beigām 6581 profesionālās izglītības pedagogs un 20 138 vispārējās izglītības pedagogi jeb 78% no kopējā pedagogu skaita valstī ir pilnveidojuši savu kompetenci un kvalifikāciju. No tiem 733 profesionālās izglītības pedagogi ir izgājuši praksi ārpus izglītības iestādes. IT prasmes apguvuši 12 710 profesionālās un vispārējās izglītības pedagogi;

5) 1.2.1.1.4. apakšaktivitātē „Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana” kopš projekta uzsākšanas līdz 2013. gada beigām 58 659 sākotnējā profesionālajā izglītībā studējošie jaunieši saņēmuši mērķstipendijas, kas ir 80% no profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaita apakšaktivitātes īstenošanas laikā. 2013. gadā ESF mērķstipendijas saņēmuši 30 736 jaunieši. Jānorāda, ka apakšaktivitātes īstenošana ir veicinājusi profesionālajās skolās pēc 9. klases uzņemto audzēkņu skaita pieaugumu, piemēram, 2012./2013. mācību gadā profesionālās izglītības iestādēs iestājušies 33,8% no kopējā pamatskolu absolventu skaita. Pirms apakšaktivitātes projektu īstenošanas uzsākšanas 2009. gadā tie bija 28,1%;

6) ERAF 3.1.3.2. aktivitātes „Atbalsts vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācijai” ietvaros visu četru īstenoto projektu aktivitātes ir pabeigtas un ir sasniegti projektos izvirzītie mērķi: (1) izveidots multifunkcionāls izglītības centrs Dobeles novadā – Dobeles Amatniecības un vispārīgizglītojošā internātvidusskola, integrējot vispārējās vidējās un profesionālās izglītības programmu apguvi, apvienojot Dobeles 2. vidusskolu, Dobeles Amatniecības vidusskolu un Apguldes arodvidusskolu, (2) notikusi Zaļenieku vidusskolas, kas izveidota par Zaļenieku komerciālo un amatniecības vidusskolu, renovācija un rekonstrukcija, (3) izveidota Vecbebru Profesionālā un vispārīgizglītojošā internātvidusskola, optimizējot Vecbebru Profesionālo vidusskolu un Bebru

vispārīzglītojošo internātpamatskolu, (4) atbalstīta integrētas izglītības iestādes izveide – Bebrene vispārīzglītojošā un profesionālā vidusskola uz Bebrene vidusskolas un Bebrene profesionālās vidusskolas bāzes;

7) 3.1.2.1.1. apakšaktivitātē „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ir modernizēta 21 augstskola (68% no kopējā augstākās izglītības iestāžu skaita (31)), kuras īsteno augstākās izglītības programmas prioritārajos virzienos. Vēl turpinās Latvijas Universitātes Torņakalna Akadēmiskā centra būvniecība un Rīgas Tehniskās universitātes vienotā teritoriālā kompleksa izveide;

8) ERAF 3.2.2.1.2. apakšaktivitātē „Izglītības iestāžu informatizācija” pabeigta visu 113 projektu īstenošana; projektu ietvaros skolām iegādātas 12 888 atbilstošas, efektīvas un drošas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju vienības.

Starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošana

Atbilstoši 2011. gadā parakstītajiem Saprašanās memorandiem par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta ieviešanu un Norvēģijas finanšu instrumenta ieviešanu, ministrija sagatavoja Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas LV05 „Pētniecība un stipendijas” iesniegumu, kas tika apstiprināts MK 2012. gada 6. marta sēdē un iesniegts apstiprināšanai donorvalstīm. Programmas iesniegumu donorvalstis apstiprināja 2013. gada 23. janvārī. 2013. gada 12. aprīlī tika parakstīti un stājās spēkā programmas līgumi.

Programmai pieejamā finansējuma apjoms kopā ar Latvijas valsts budžeta līdzfinansējumu 10% apmērā ir 6 122 500 eiro. Programmas ietvaros ir paredzētas divas aktivitātes - „Pētniecība” un „Stipendijas”. Pētniecības aktivitātes ietvaros paredzēts atbalsts sociālo un humanitāro zinātņu projektu īstenošanai, kā arī sabiedrības veselības pētījumiem, ietverot aspektus, kas saistīti ar farmāciju, biomedicīnu un profilaksi, atbalstot projektus, kas paredz veikt gan fundamentālus, gan rūpnieciskus pētījumus vai eksperimentālās izstrādes, veikt zināšanu un tehnoloģiju pārnesei, kā arī sniegt inovāciju konsultāciju pakalpojumus. Savukārt aktivitātes “Stipendijas” ietvaros tiek atbalstīta divpusēja vai daudzpusēja sadarbība augstākajā izglītībā starp Latvijas, Norvēģijas, Īslandes un Lihtenšteinas augstākās izglītības institūcijām, kas balstās uz studējošo un augstākās izglītības iestāžu personāla mobilitāti.

2013. gadā tika apstiprināti ministrijas izstrādātie MK noteikumi Nr. 1174 “Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas “Pētniecība un stipendijas” īstenošanas kārtība un divpusējas sadarbības fonda sagatavošanas vizīšu projektu iesniegumu atklāta konkursa nolikums”. aktivitātēs, 2013. gada novembrī tikai izsludināts projektu iesniegumu atklāts konkurss programmās „Pētniecība” un „Stipendijas” sagatavošanas vizīšu īstenošanai, lai potenciālie finansējuma saņēmēji varētu atrast partnerus pirms projekta iesnieguma rakstīšanas vai tā sagatavošanas laikā dalībai atklātajos konkursos.

Pārskata periodā nodrošināta atbildīgās nozares ministrijas funkcija ES struktūrfondu trešā mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” programmu ieviešanā. 2013. gadā 44 apstiprināto projektu īstenošanai tika piešķirts finansējums 1 931 203 latu (2 747 854 eiro) apmērā Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas, Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas, Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas un Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas ESPON 2013 projektu īstenošanai. Atmaksa valsts pamatbudžetā par minēto projektu īstenošanu veikta 1 416 038 latu (2 014 841 eiro) apmērā.

Ministrija pildīja atbildīgās nozares ministrijas funkcijas projektiem, kuri tiek ieviesti ar Latvijas un Šveices sadarbības programmas atbalstu. Prioritārajā jomā „Cilvēkresursu un sociālā attīstība” norisinājās projektu iesniegumu konkursi, lai pretendētu uz stipendijām īpašās atbalsta formas „Stipendiju fonds” un grantu shēmas „Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā” ietvaros. 2013. gadā Šveicē izsludināja Stipendiju fonda ceturto un piekto atklāta konkursa kārtu Latvijas doktorantiem un pētniekiem darbam Šveices augstākās izglītības un pētniecības institūcijās kopīgu projektu veikšanai. Vienojoties ar Šveices pusi, no 2013. gada Stipendiju fonda konkursi Latvijā tiek izsludināti divas reizes gadā, kas veicina Stipendiju fonda atpazīstamību, - pārskata periodā tika iesniegti 20 projektu pieteikumi, kas ir līdz šim lielākais skaits. Pirmajās divās konkursa kārtās kvalitatīvajā vērtēšanā Šveicē tika apstiprināti pieci pieteikumi no Latvijas, savukārt nākamajās divās kārtās - jau deviņi.

Lai veicinātu grantu shēmas “Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā” projektiem pieejamā finansējuma apguvi, ministrija izstrādāja grozījumus MK 2012. gada 17. janvāra noteikumos Nr. 62 “Latvijas un Šveices sadarbības programmas grantu shēmas ”Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā” apakšprojektu iesniegumu atklāta konkursa nolikums”. Atbilstoši grozījumiem apakšprojektu iesniegumu ceturtais konkurss tika izsludināts 2013. gada septembrī un ir pastāvīgi atvērts līdz 2014. gada 31. decembrim vai līdz brīdim, kad ir izlietots grantu shēmas ietvaros pieejamais finansējums.

Prioritārajā jomā „Drošība, stabilitāte un atbalsts reformām” programmā „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” liela daļa aktivitāšu tika ieviestas jau pārskata periodā. 2013. gadā, piedaloties Šveices Konfederācijas vēstniecībai Latvijā, atvērti 16 plānotie multifunkcionālie jauniešu iniciatīvu centri Latvijas pašvaldībās. Katrā plānošanas reģionā jauniešiem un jaunatnes darbā iesaistītajiem speciālistiem tika organizētas jaunatnes aktivitāti veicinošas apmācības neformālās izglītības jomā. Lai palielinātu sociāli aktīvo jauniešu loku, norisinājās reģionālie forumi, nacionālais forums un reģionālās konferences dažādām mērķa grupām. Programmas tiešā ietekmē, sniedzot atbalstu jaunatnes iniciatīvām, uzlabojas jauniešu dzīves kvalitāte un samazinās ekonomiskā un sociālā nevienlīdzība starp reģioniem.

Tāpat nodrošināta nozares ministrijas funkcijas īstenošana arī Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta ietvaros. 2013. gadā, lai paaugstinātu energoefektivitāti izglītības iestāžu ēkās un pārejai no fosilā kurināmā uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu apkurē siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai, apgūts valsts budžeta finansējums 551 446 latu (784 637 eiro) apmērā četru ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu projektu īstenošanai un 232 159 latu (330 333 eiro) apmērā trīs ministrijas padotībā esošo koledžu projektu īstenošanai.

Ministrija turpināja pildīja atbildīgās valsts iestādes uzdevumus, īstenojot 2007. - 2013. gada ES rīcības programmu mūžizglītības jomā un neformālās izglītības programmu „Jaunatne darbībā”, uzraugot abu programmu valsts aģentūru darbību un nodrošinot apliecinājumu izsniegšanu par valsts aģentūras darbības atbilstību Eiropas Komisijas vadlīnijām. Abu pašreizējo programmu ietvaros īstenotās aktivitātes no 2014. gada paredzēts integrēt vienotā ES programmā izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus+”. Par šo Eiropas Komisijas priekšlikumu 2013. gadā ministrija pārstāvēja Latvijas viedokli ES Padomes Izglītības komitejā.

2.3. VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

2013. gadā uzsākti atbalsta pasākumi izglītības iestāžu tīkla pakāpeniskai sakārtošanai, veidojot jaunu pieeju iestāžu pakalpojumu piedāvājumam un nostiprinot principu „jo mazāks bērns, jo tuvāk skola”. Latvijas mazo lauku skolu politikas tālākai veidošanai, lai funkcionāli pilnveidotu mazo lauku skolu tīklu Latvijā, attīstot dažādus modeļus, tostarp atbalstot maz lauku skolu pārveidi par vietējo

kopienu multifunkcionāliem centriem, ministrija nodrošināja pētījumu, ko izstrādājis Baltijas Sociālo zinātņu institūts. Pētījuma rezultāti tiks ņemti vērā, tālāk plānojot skolu tīkla pilnveidi.

2013. gadā noslēdzies ministrijas pasūtītais un Latvijas Universitātes pētnieku grupas veiktais pētījums „Latvijas Republikas speciālo izglītības iestāžu sistēmas izvērtēšana”. Tā mērķis bija gūt informāciju par nepieciešamajām izmaiņām speciālās izglītības iestāžu tīklā un finansēšanas modeli, nodrošinot skolēniem ar speciālām vajadzībām pieeju kvalitatīvai izglītībai.

Ministrija 2013. gada decembrī pasūtīja pētījumu par vispārējās izglītības pedagogu darba samaksas sistēmas funkcionalitāti un tās pilnveidošanas iespējām, kas pamatotu optimāla finansēšanas modeļa izveides priekšlikumus. Ministrija pētījuma veikšanai piesaistījusi OECD, pamatojoties uz Latvijas iestāšanās sarunu ietvaros uzsākto, visaptverošo Latvijas ekonomiskās un sociālās politikas izvērtējumu pēc OECD standartiem.

Pētījuma „Latvijas sporta infrastruktūras nodošinājuma analīze un sporta bāzu reģistra aktualizēšana” mērķis bija izvērtēt Latvijas sporta bāzu attīstības situāciju optimālai sporta politikas mērķu sasniegšanas veicināšanai sporta infrastruktūras jomā un piedāvāt racionālus risinājumus sporta bāzu informatīvās aktualizēšanas modeļa izstrādei, kurš savukārt sekmētu šo bāzu attīstības risinājumu izstrādi. Pētījuma ietvaros tika apkopota un analizēta informācija par sporta bāzēm Latvijā un izvērtēta Baltijas un Ziemeļeiropas valstu pieredze sporta infrastruktūras jomā, kā arī apkopota informācija par iespējamajiem sporta infrastruktūras attīstības virzieniem.

Piedaloties starptautiskajās pētījumu programmās VIAA īstenotā ESF projekta „Atbalsts izglītības pētījumiem” ietvaros nodrošināta Latvijas līdzdalība trīs starptautiskos izglītības pētījumu virzienos – PISA, TALIS un ASEM LLL Hub (*ASEM Education and Research Hub for Lifelong Learning*). Pētījumos gūtie rezultāti sniedz iespēju veidot ilgtspējīgu izglītības politiku un salīdzināt to ar citām pasaules valstīm.

2013. gadā turpinājās aktīvs darbs starptautiskajā pētījumā TALIS 2013. Tas ir mācību vides pētījums, kura rezultātā tiek iegūti starptautiski salīdzināmi Latvijas indikatori un analīze par skolām, skolu direktoriem, skolotājiem, skolas klimatu un vadības procesiem, resursiem, skolotāju tālākizglītību, novērtējumu, pedagoģiskajiem uzskatiem un praksi pamatskolas vecākajās klasēs (5. - 9. klase). Pētījumā piedalās 33 valstis. No Latvijas puses visus pētījumus koordinē VIAA sadarbībā ar Latvijas Universitātes pētniekiem.

Laikā no 2011. līdz 2015. gadam Latvijas pārstāvji piedalās lielākajā izglītības pētījumā pasaulē PISA 2012. Šis pētījums analizē piecpadsmitgadīgu jauniešu (9. klases skolēnu) sasniegumus matemātikā, lasīšanā un dabaszinātnēs.

Valsts valodas politikas jomā veikti pētījumi, kas nodrošina latviešu valodas kā valsts valodas situācijas un sociolingvistisko procesu dinamikas analīzi. Šo pētījumu rezultāti izdoti šādās publikācijās:

- Latviešu valodas prasmes pārbaude Latvijā: rezultāti un analīze (2009-2012). Lazareva, A., Mūrniece-Buļeva, B., Ernstsone, V. Rīga: LVA, 2013. 105 lpp. ISBN 978-9984-815-89-3;
- Etniski heterogēnas pirmsskolas izglītības iestādes: lingvistiskās situācija un sagatavotība bilingvālās izglītības īstenošanai: pētījuma rezultātu ziņojums. Pētījumu pēc LVA pasūtījuma īstenojis BISS. Rīga, 2013, 174 lpp.;
- Valodas ideoloģija un plašsaziņas līdzekļi (televīzija): pētījuma manuskripts. Autoru kol. Rīga: LVA, 2013, 160 lpp.

Jaunatnes jomā veikts jauniešu iespēju attieksmju un vērtību pētījums, kā arī ikgadējā monitoringa ietvaros aptauja par jauniešu dzīves kvalitāti, iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizāciju darbībā un piekļuvi jauniešiem aktuālai informācijai un sagatavots izdevums “Jaunieši Latvijā 2008-2013: aktivitāte, mobilitāte, līdzdalība”.

2.4. IEKŠĒJAIS AUDITS

Iekšējā audita ietvaros 2013. gadā ir veikti pieci auditi un 17 dienesta pārbaudes, novērtējot ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu iekšējās kontroles sistēmu. Kopumā ministrijas iekšējās kontroles sistēma darbojas sekmīgi, lai gan ir nepieciešami arī uzlabojumi vairākās jomās, kur konstatēts specifisku kontroļu trūkums. Iekšējās kontroles sistēmas uzlabojumiem ir sniegti 94 ieteikumi, tajā skaitā 39 augstas prioritātes ieteikumi.

Ministrijas Iekšējā audita nodaļa veica 10 Valsts kontroles revīziju 60 ieteikumu (vairāk nekā 90 veicamo pasākumu) uzraudzību. 2013.gada rudenī tika izveidota uzraudzības komisija no ministrijas struktūrvienību un Izglītības un kvalitātes valsts dienesta pārstāvjiem, kuras uzdevums ir apmeklēt visas ministrijas padotības profesionālās izglītības iestādes un koledžas. Lai gūtu pārliecību par Valsts kontroles un iekšējo auditu sniegto ieteikumu ieviešanu, kā arī par iestāžu iekšējās kontroles sistēmas darbības būtiskākajiem riskiem un sniegtu konsultācijas iestāžu iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai, 2013. gadā tika apmeklētas sešas mācību iestādes. 2014. gadā uzraudzības vizītes tiks turpinātas

Iekšējā audita nodaļa pārskata periodā koordinēja Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2007. - 2013. gadam saistošo uzdevumu izpildi ministrijā un tās padotības iestādēs, tajā skaitā pieprasīja un apkopoja informāciju par pretkorupcijas programmas izpildi, sniedzot konsultācijas ministrijas struktūrvienībām un padotības iestādēm par korupcijas risku identificēšanu, novērtēšanu un mazināšanu. Tika sagatavots pārskats par iepriekšminētajā valsts programmā noteikto uzdevumu izpildi ministrijā un tās padotības iestādēs.

III. PERSONĀLS

2013. gada 31. decembrī ministrijā bija 209 amata vietas, no kurām 133 – valsts civildienesta ierēdņa amata vietas un 76 – darbinieku amata vietas, tai skaitā deviņas darbinieku amata vietas, kas tiek finansētas no ESF un ERAF fondu līdzekļiem un 34 amata vietas (25 ierēdņu un deviņas darbinieku vietas), kas tiek finansētas no tehniskās palīdzības līdzekļiem. Piecas darbinieku amata vietas izveidotas uz noteiktu laiku studiju akreditācijas procesa nodrošināšanai.

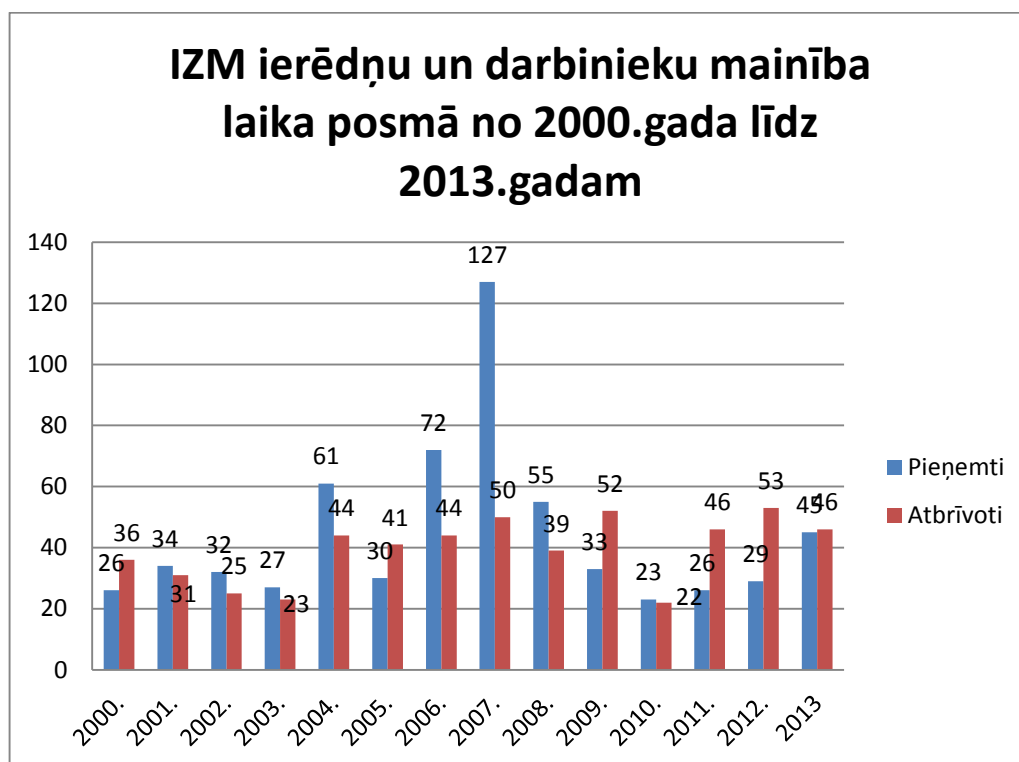
Pārskata perioda beigās ministrijā bija nodarbināti 197 ierēdņi un darbinieki (13 no tiem ilgstošā prombūtnē), – 160 sievietes un 37 vīrieši.

Vidējais ministrijā nodarbināto vecums 2013. gadā bija 40 gadi. 32 nodarbinātie bija vecumā līdz 29 gadiem, bet deviņi nodarbinātie – vecumā virs 60 gadiem.

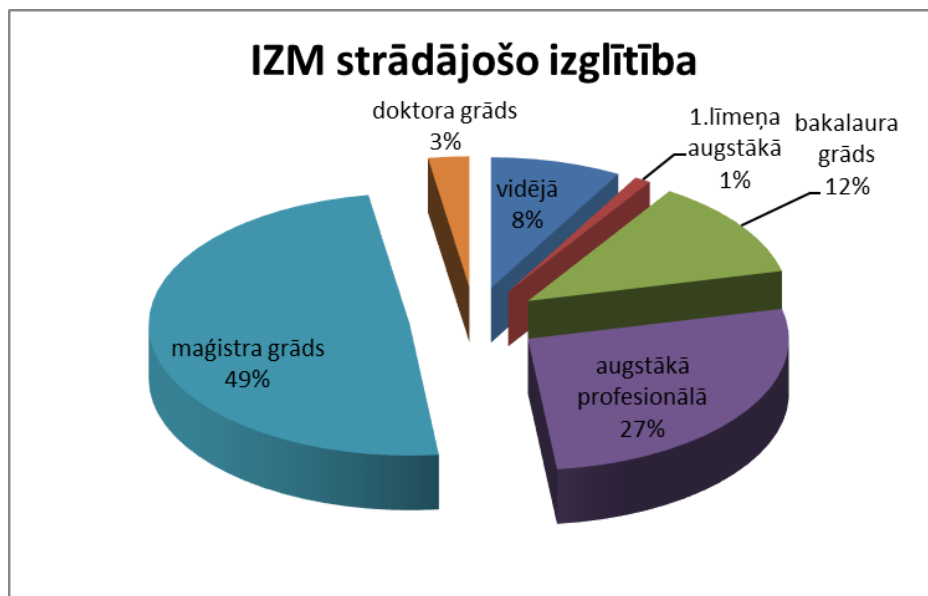
Pieci ministrijas nodarbinātie ieguvuši doktora grādu, 97 – maģistra grādu, 24 – bakalaura grādu, 55 ieguvuši augstāko profesionālo izglītību, tai skaitā divi – pirmā līmeņa augstāko izglītību un 16 vidējo izglītību.

Ministrijas personāla mainību atspoguļo 3. attēls.

2. attēls

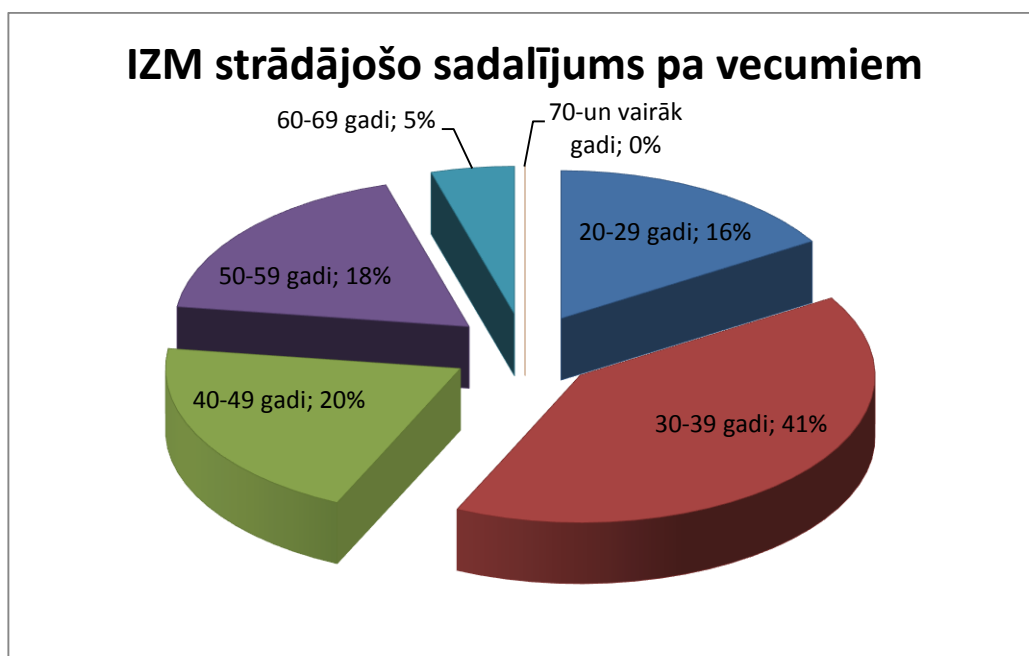

3. attēls

Personāla mainības sekas ir tas, ka 40 no 2013. gadā nodarbinātajiem darba stāžs ministrijā bija mazāks par vienu gadu: 15 nodarbinātajiem tas bija 1 - 2 gadi, 30 nodarbinātajiem 2 - 5 gadi. 84 nodarbinātajiem stāžs ministrijā bija 5 - 10 gadi un tikai 12 nodarbinātajiem 10 - 15 gadi, 14 nodarbinātajiem 15 - 20 gadi, bet diviem – vairāk nekā 20 gadi.

4. attēls

IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Ministrijas darbība aptver plašu un sociāli nozīmīgu jomu, tāpēc sabiedrības informēšana un iesaiste zinātnes, sporta, jaunatnes, valsts valodas un izglītības politikas veidošanā ir svarīgs tās darbības virziens. Lai sasniegtu visas ar ministrijas darbību saistītās mērķgrupas, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus, nodrošinot gan individuālas konsultācijas informācijas centrā, gan veidojot mediju attiecības, aktuālo informāciju publicējot ministrijas mājas lapā un sociālajos tīklos, gan organizējot dažādus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

Pārskata gadā sagatavotas un izsūtītas 208 preses relīzes par ministrijas pārziņā esošo jomu aktualitātēm, regulāri sniegti komentāri un atbildes uz mediju jautājumiem, sadarbojoties gan ar nacionālo un reģionālo presi, gan elektroniskajiem medijiem un interneta portāliem. Informējot par aktualitātēm nozarē, sagatavoti un izdoti četri „Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvā e-izdevuma” numuri.

2013. gadā 15 preses konferencēs ministrijas vadība un speciālisti skaidrojuši aktuālos jautājumus par izglītības iestāžu finansēšanas sistēmu, bezmaksas izglītības nodrošināšanu un pedagogu atbalstu, par augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšanu un studiju virzienu akreditāciju, par aktualitātēm sporta nozarē, par jaunajām iespējām Erasmus+ programmā un citiem jautājumiem.

Tā kā ministrija bija atbildīgā valsts iestāde, īstenojot 2007. - 2013. gada ES rīcības programmu mūžizglītības jomā un neformālās izglītības programmu „Jaunatne darbībā”, un abu programmu ietvaros īstenotās aktivitātes no 2014. gada paredzēts integrēt vienotā ES programmā izglītības, mācību, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus+”, gada nogalē ministrija veica priekšdarbus jaunās programmas ieviešanai, tostarp organizēja preses konferenci masu medijiem.

Ministrija piedalījās starptautiskajā izglītības izstādē „Skola 2013”, kā arī iesaistījās dažādu citu iniciatīvu organizēšanā – Ēnu dienā, E-prasmju nedēļas pasākumos, radošās darbības nedēļā „radi!” un Valsts pārvaldes atvērto durvju dienā.

2013. gada Ēnu dienā, 13. februārī, ministrijā viesojās rekordliels skolēnu skaits, – ar ministrijas vadības, amatpersonu un speciālistu darbu iepazinās 18 ēnas no dažādām Latvijas skolām. E-prasmju nedēļas ietvaros pedagogiem, skolēniem, jauniešiem un citiem interesentiem tika nodrošināta skolu auditorijai saistošu „E-prasmju nedēļas 2013” pasākumu un prezentāciju tiešraīžu pieejamība ministrijas mājaslapā. 27. septembrī Valsts pārvaldes atvērto durvju dienā ministrija piedāvāja iepazīties ar savā pārraudzībā esošo sporta nozari.

Aizvadītajā gadā turpinājās informatīvā kampaņa par brīvā laika pavadīšanas iespējām jauniešiem ārpus izglītības iestādēm.

Sociālajos tīklos Twitter un Flickr ministrija piedāvāja informāciju par svarīgāko un aktuālāko ministrijas dienaskārtībā. Operatīvi tika sniegtas atbildes uz jautājumiem Twitter kontā, veidojot atgriezenisko saikni ar dažādām sabiedrības grupām.

Nodošināta informācijas aktualitāte ministrijas mājaslapā www.izm.gov.lv, regulāri atjaunojot publicēto informāciju, kā arī veidojot jaunas tīmekļa vietnes lapaspuses. Aizvadītajā gadā jaunizveidoto mājaslapas lapaspusšu skaits bija vairāk kā 1 200. Nozīmīgākās jaunizveidotās sadaļas ir „Studiju virzienu akreditācija” un informatīvā sadaļa par jauno valsts atbalstu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un privātajiem izglītības pakalpojuma sniedzējiem.

Kopējais unikālo mājaslapas www.izm.gov.lv apmeklējumu skaits 2013. gadā pārsniedza 375 tūkstošus. Dienā mājaslapu apmeklēja vidēji 1 300 unikālo apmeklētāju.

2013. gadā tika veiktas nozīmīgas investīcijas jauna, mūsdienīga, multifunkcionāla Informācijas centra izveidē, kura uzdevums ir stiprināt saikni starp ministriju un sabiedrību. Aizvadītajā gadā Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem, kas saņemti pa informācijas tālruni un informatīvajā e-pastā. Informācijas centrā interesentiem tiek piedāvāti dažādi informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm. Informācijas centrs nodrošina arī citus pakalpojumus: pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki centrā var pieteikties valsts valodas eksāmenam, savukārt pieaugušo izglītības konsultants ikvienam interesentam bez maksas izstrādā individuāli piemērotu mācību plānu esošās izglītības pilnveidošanai.

4.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ministrijai un tās padotības iestādēm ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām (NVO), īstenojot kopīgus projektus, izstrādājot normatīvos aktus, strādājot darba grupās un tādējādi veicinot gan informācijas apmaiņu, gan nevalstiskā sektora līdzdalību lēmuma pieņemšanas procesos.

Arī 2013. gadā ministrija turpināja sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām. Aktīvākie sociālie partneri ir Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība, Latvijas izglītības vadītāju asociācija un Latvijas Olimpiskā komiteja. Ministrija atzinīgi novērtē šo un citu nevalstiskā sektora sadarbības partneru ieguldījumu normatīvo dokumentu pilnveidošanā un komunikācijas vides uzlabošanā.

Kopumā 2013. gadā ministrijā izstrādāti 207 tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumenti, kuru izstrādē piedalījās NVO. Izstrādāti 12 tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumenti, kuru izstrādes darba grupās bija iekļauts NVO pārstāvis. Piecu tiesību aktu projektu un politikas plānošanas dokumentu izstrādē NVO piesaistīja kā ekspertus. Par 57 tiesību aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentiem ir saņemti NVO atzinumi. Konsultatīvajās padomēs apspriesti 10 tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumenti.

2013. gadā ministrijā darbojās 11 pastāvīgās konsultatīvās institūcijas, tostarp Konsultatīvā padome mazākumtautību izglītības jautājumos, Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un izglītības programmu akreditācijas komisija, Karjeras attīstības atbalsta sistēmas sadarbības padome, Bērnu nometņu darbības pilnveides ekspertu komisija.

Komisijas kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs darbā aktīvi iesaistījās Latvijas Studentu apvienības pārstāvji. 2013. gadā notika deviņas minētās komisijas sēdes ar Latvijas Studentu apvienības līdzdalību.

Ministru prezidenta vadītajā Latvijas Nacionālajā sporta padomē, kas piedalās valsts sporta politikas izstrādē, ministrija nodrošināja sekretariāta funkciju izpildi.

Lai nodrošinātu atklātu un atbildīgu nozares attīstības plānošanas procesu, 2013. gadā ministrija noslēdza sadarbības līgumus ar vairākām nevalstiskajām organizācijām, tostarp sadarbības līgumus par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu ar 32 organizācijām sporta nozarē.

Nodrošinot līdzdalību starptautiskajā jaunatnes politikā, ministrija sniegusi finansiālu atbalstu vairākām jaunatnes organizācijām, – biedrībai “Latvijas mazpulki”, “Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija” un citām. Atbalsts mācību, darba un atpūtas nometņu organizēšanai bērniem un jauniešiem sniegts 15 organizācijām.

Informācija par ministrijas izveidotajām konsultatīvajām padomēm un darba grupām un to darbu pieejama ministrijas mājaslapas sadaļā “Sabiedrības līdzdalība” <http://izm.izm.gov.lv/ministrija/lidzdaliba.html>.

V. 2014. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Īstenojot Valdības rīcības plānā “Deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību”¹⁰ noteikto izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valodas politikas nozarē, 2014. gadā ministrija ir ieplānojusi veikt šādus pasākumus:

vispārējā izglītībā:

- ☐ kompetenču pieejā veidota izglītības satura izstrāde, veicinot skolu autonomiju;
- ☐ resursu pārvaldības efektivitātes uzlabošana, attīstot vispārējās izglītības iestāžu institucionālo izcilību un resursu konsolidāciju izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas un funkciju efektīva pārraudzības kontekstā;
- ☐ mūsdienīgas, iekļaujošas mācību vides un racionāla, efektīva izglītības pakalpojuma piedāvājuma nodrošināšana;
- ☐ valsts pārbaudes darbu sistēmas pilnveide, akcentējot diagnosticējošos darbus, t.sk. matemātikas un dabaszinību jomas mācību priekšmetu attīstības kontekstā;

profesionālajā izglītībā:

- ☐ profesionālās izglītības iestāžu tīkla sakārtošana;
- ☐ darba vidē balstīto mācību īstenošanas paplašināšana;
- ☐ ieguldījumi iestāžu infrastruktūrā, mācību aprīkojumā un iestāžu modernizācijā, nodrošinot profesionālās izglītības pievilcību;
- ☐ Profesionālās izglītības likuma grozījumu izstrāde, lai stiprinātu profesionālās izglītības konkurētspēju un lomu darba tirgū;
- ☐ sociālo partneru un profesionālo organizāciju līdzdalības un atbildības palielināšana politikas izveidē un īstenošanā, iesaistīto pušu ilgtermiņa sadarbības nodrošināšana;

pedagogu un pieaugušo izglītībā:

- ☐ pedagogu profesionālās darbības novērtēšanas un profesionālās kompetences sistēmas pilnveide;
- ☐ pieaugušo izglītības iespēju paplašināšana, nodrošinot jauniešu sagatavošanu darba tirgum, atbalstu darba devējam darbinieku izglītošanā, datu bāzes par pieaugušo izglītības iespējām uzlabošanu;
- ☐ jauna pedagogu darba samaksas aprēķināšanas modeļa izveide un pedagoga darba samaksas paaugstināšanas grafika sagatavošana;
- ☐ pedagogu profesionālās pilnveides kursu skolotājiem nodrošināšana, paplašinot pedagoģiskās kompetences un pedagogu noslodzes iespējas, iegūstot papildu kvalifikāciju B programmās, prioritāri izglītības jomā “Tehnoloģijas un zinātņu pamati” (mācību priekšmeti matemātika, ķīmija, bioloģija, fizika, dabaszinātnes, informātika);

augstākajā izglītībā:

- ☐ nodrošināt augstskolu un koledžu studiju virzienu akreditāciju atbilstoši jaunajai akreditācijas kārtībai;
- ☐ sākt principiāli jauna, ar rezultātīvajiem rādītājiem pamatota augstākās izglītības finansēšanas modeļa izstrādi, kas veicinātu augstskolu darbības kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanos;

¹⁰ Apstiprināts ar MK 2014. gada 7. aprīļa rīkojumu Nr. 51 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā MK iecerēto darbību īstenošanai”.

☐ veikt augstākās izglītības nozaru pārstrukturizācijas pasākumus, kas vērsti uz studējošo skaita proporcijas maiņu atbilstoši darba tirgus prognozēm;

☐ paaugstināt augstākās izglītības eksportspēju, nodrošinot informatīvo atbalstu augstskolām, pilnveidojot normatīvo bāzi, kā arī motivējot augstskolas piedāvāt studiju programmas angļu un citās ES valodās;

☐ veicināt universitāšu, augstskolu un zinātnisko institūtu kopīgo doktorantūras studiju programmu izveidi un attīstību, tādējādi sekmējot kvalitāti, ciešāku savstarpēju sadarbību un resursu koncentrēšanu, tajā skaitā kopīgo doktorantūras studiju programmu attīstību;

zinātnē:

☐ nodrošināt zinātnes strukturālo reformu īstenošanu, tajā sakaitā resursu konsolidāciju ap visaugstāk novērtētajiem institūtiem un universitātēm kā zināšanu centriem, izcilības attīstību un rezultātu pārvaldības ieviešanu zinātniskajās institūcijās;

☐ izstrādāt Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēmas projektu;

☐ turpināt informācijas tehnoloģiju tīkla – Latvijas akadēmiskais tīkla – izveidi, lai zinātniskajām institūcijām nodrošinātu vienotu pieeju starptautiskās zinātniskās informācijas resursiem, izveidot un uzturēt vienotu e-platformu zinātnisko projektu rezultātu, publikāciju un zinātniskās aparatūras uzskaiti;

valsts valodas politikā:

☐ izstrādāt jaunu vidēja termiņa plānošanas dokumentu valsts valodas politikā;

☐ veikt atbalsta pasākumus latviešu valodas saglabāšanai diasporā un latviešu valodas apguvei ārvalstīs;

sportā:

☐ izstrādāt priekšlikumus likumprojektam „Grozījumi Vispārējās izglītības likumā”, sākot ar 2015. gada 1. septembri no divām līdz trīs stundām nedēļā palielinot likumā noteikto maksimālo mācību stundu skaitu mācību priekšmetā „Sports” pamatizglītības programmā;

☐ veikt grozījumus normatīvajos aktos par naudas balvu par izciliem sasniegumiem sportā piešķiršanu, paredzot, ka naudas balvas sporta veida vai disciplīnas attīstībai var piešķirt arī par Olimpiskajās spēlēs izcīnīto ceturto, piekto un sesto vietu, vienlaikus izvērtējot iespēju paaugstināt naudas balvu piešķiršanai izvirzītās prasības;

☐ organizēt Latvijas Sporta forumu Sports@katru_dienu.lv!, kura mērķis ir veicināt sabiedrības informētību par veselīga dzīvesveida un fizisko, kā arī sportisko aktivitāšu lomu dzīves kvalitātes uzlabošanā. Forums plānots kā noslēgums informatīvai kampaņai;

☐ izstrādāt informatīvo ziņojumu „Par Murjāņu sporta ģimnāzijas attīstības projektu un kopējo situāciju” virzīšanai izskatīšanai MK, lai saglabātu ģimnāziju kā sporta internātskolu, kas nodrošina Latvijas nacionālo sporta izlašu kandidātu sagatavošanu un konkurētspējīgas vispārējās vidējās izglītības programmu apgūšanu;

☐ izstrādāt informatīvo ziņojumu par sporta veidu reģionālo attīstības centru (sporta internātu) sistēmas izveidi valstī, jo internāta modeļa pieeja augstas klases sportistu sagatavošanā Latvijas apstākļos ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā nākotnē konkurēt ar citu valstu sportistiem;

☐ veicinot bērnu drošību uz ūdeņiem, papildus sporta stundām izstrādāt peldētāpmācības programmu vispārējās izglītības iestāžu 1. – 4. klašu audzēkņiem;

jaunatnes politikā:

☐ sekmēt Jauniešu garantijas pasākumu īstenošanu;

- ☐ turpināt Jaunatnes politikas valsts programmā 2014. gadam paredzēto pasākumu īstenošanu;
- ☐ nodrošināt strukturētu dialogu ar jaunatni, lai veicinātu jauniešu aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, tajā skaitā iesaisti brīvprātīgā darba aktivitātēs.